

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΚΑΚΙ

Τεύχος 4
Απρίλιος 2013
Περίοδος στ'

ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σε πλήρη εγρήγορση για τα οικονομικά	1,2
Τουρνουά διεκδικητών	1,6
ΕλλΣ, Επιστολή της ΕΣΟ προς Ενώσεις / Τοπ. Επ.	2
ΠΟΑ' Αττικής, ΚΔ Μακεδονίας, πρόγραμμα «Παιζώ σκάκι - μαθαίνω σκάκι»	3
Για τους νεαρούς πρωταθλητές μας	4
Γιαντάντεται η Εθνική Ανδρών	5
«Το σκάκι στην Ελλάδα»	7
Διαγωνισμός λύσης σπουδών ...πριν 64 χρόνια	8
Έγιναν, γίνονται, θα γίνουν	9
Παγκόσμιο πρωτάθλημα Εθνικών Ομάδων Γυναικών	10-13
Θέματα διαιτησίας	14-15
Σκακιστική Κίνηση Τρικάλων, Σχολικά πρωταθλήματα	
Δυτικής Ελλάδας	16
Βιβλίων Ανήχενεση	17
Η φωτογραφία	18

**ΜΕ 48 ΟΜΑΔΕΣ
Η Α' ΕΘΝΙΚΗ
>>
ΣΕΛΙΔΑ 3**

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΚΑΚΙ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΕΣΟ

Αρχισυντάκτης και υπεύθυνος ύλης:
Βαγγέλης Βιδάλης
vidalis64@gmail.com

Συντακτική επιτροπή:
Στάθης Ευσταθόπουλος
Σωτήρης Λογοθέτης

Ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας:
info@chessfed.gr

τηλ: 210 9234342

φαξ: 210 9221620

Ανακοίνωση της Ε.Σ.Ο.

Σε πλήρη εγρήγορση για τα οικονομικά

«Η πρόσφατη απόφαση της Πολιτείας για την περικοπή των επιχορηγήσεων στις αθλητικές Ομοσπονδίες από 60 έως 80% σε σχέση με τις περσινές επιχορηγήσεις, είναι μια απόφαση καταστροφική για τον ελληνικό ερασιτεχνικό αθλητισμό. Θα οδηγήσει τις αθλητικές Ομοσπονδίες σε κλείσιμο και το αθλητικό οικοδόμημα της χώρας σε κατάρρευση.»

Χαρακτηριστική η περίπτωση της ΕΣΟ – μιας Ομοσπονδίας που κατά γενική ομολογία πολλών στελεχών της ΓΓ Αθλητισμού είναι υπόδειγμα τόσο για το χαμηλό κόστος λειτουργίας της, όσο και για το παραγόμενο αθλητικό της έργο - στην οποία η επιχορήγηση μειώνεται στις 50.000 ευρώ, αν και η ΓΓΑ γνωρίζει ότι μόνο τα ανελαστικά λειτουργικά της έξοδα φτάνουν τις 150.000 ευρώ.

Δηλαδή, η Πολιτεία αποφάσισε να διαθέσει 50.000 ευρώ σε ένα αθλημα που βοηθά τη νεολαία

της χώρας να γίνει εξυπνότερη.

Αναμφίβολα η μείωση της επιχορήγησης στις 50.000 ευρώ για μια Ομοσπονδία που το 2003 επιχορηγούνταν με 850.000 ευρώ και εκπροσωπεί 250 σωματεία σε όλη τη χώρα, είναι ενέργεια που την οδηγεί σε κλείσιμο.

Το Δ.Σ. της ΕΣΟ εκτιμά, ότι ακόμα και σε αυτήν τη δύσκολη οικονομική συγκυρία για τη χώρα, δεν είναι δυνατόν η Ομοσπονδία να λειτουργήσει στοιχειωδώς με μικρότερη επιχορήγηση από την περσινή. Η μείωση είχε ήδη φτάσει τα όρια της επιβίωσης για το άθλημα μας, αν συνυπολογισθεί και η εδώ και χρόνια διακοπή των επιχορηγήσεων από τη ΓΓΑ προς τα σκακιστικά σωματεία.

Καλούμε την Πολιτεία να ανακαλέσει την απόφαση της για μείωση των επιχορηγήσεων σε σχέση με το 2012. Ο ερασιτεχνικός

αθλητισμός προσφέρει στη χώρα πολύ περισσότερα από τα λίγα χρήματα που διαθέτει η Πολιτεία προς αυτόν.

Καλούμε τον Υψηλούργο Αθλητισμού κ. Ιωαννίδη να εντείνει τις προσπάθειες του, για να τηρηθεί, όπως αρμόζει, το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της νεολαίας στην άθληση. Υποσχέσεις για μικρή βελτίωση των περικοπών – οι οποίες μάλιστα δεν καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της χώρας – είναι πολύ εύκολο να ανακληθούν την τελευταία στιγμή.

Η απόφαση για το αν θα διαλύσουν ή όχι τον ελληνικό αθλητισμό δεν μπορεί να λαμβάνεται από τους τεχνοκράτες της Τρόικας. Είναι απόφαση πολιτική και αφορά το μέλλον της νεολαίας της χώρας μας. Καλούμε την πολιτική ηγεσία του αθλητισμού να βάλει τέλος σε αυτό το σενάριο καταστροφής και να παλέψει για να ανακληθεί η απόφαση για μειώσεις επιχορηγήσεων το 2013.

(συνέχεια στη σελ. 2)

Λονδίνο: Τουρνουά των διεκδικητών

ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΟ ΦΙΝΑΛΕ

ΈΝΑ ΓΥΡΟ πριν το τέλος του τουρνουά των διεκδικητών στο Λονδίνο, τίποτα δεν έχει κριθεί. Η βαθμολογία είναι:
1-2 Κάρλσεν, Κράμνικ 8 ½ (13)
3-4. Αρονιάν, Σβίντλερ 7
5-6 Γκριστόσούκ, Γκέλφαντ 6
7. Ιβαντσούκ 5
8. Ρατζίμποφ 4
14ος γύρος: Κάρλσεν-Σβίντλερ,
Ιβαντσούκ-Κράμνικ. Αν τελικά ισοβαθμίσουν οι δύο Κ, τότε πρώτος θα βγει ο Κάρλσεν!

Αλλιώς η επιχορήγηση προκάλεσε η είδηση ότι ο μάνατζερ του Κάρλσεν, Εσπεν Αγκντεστάιν, ήταν έτοιμος να καταθέσει, πριν τον τελευταίο γύρο, επίσημη καταγγελία με την κατηγορία στημένων αποτελεσμάτων από τους Γκριστόσούκ, Ρατζίμποφ και Σβίντλερ υπέρ του Κράμνικ. Όμως η in extremis νίκη του παικτή του στον 13ο γύρο, απέτρεψε την υποβολή της. Προκλήθηκε, όμως, τεράστια αναστάτωση, και οι οργισμένες αντιδράσεις των εμπλεκόμενων παικτών φθάνουν έως και την απειλή να μην αγωνισθούν στον τελευταίο γύρο.

Η καταγγελία βασίζεται στο γεγονός των ιχνονδροκομένων λαθών», όπως αναφέρεται, «που δεν συνάδουν με την υψηλή ποιότητα αυτών των παικτών». Τέλος αναφέρει ότι οι υπόλοιποι 7 παικτές, συνεχώς συνωμιλούσαν μεταξύ τους μόνο στα Ρωσικά...

Η ΔΥΣΒΑΤΗ πορεία του ελληνικού σκακιού συνεχίζεται, καθώς δεν ξεκαθάρισε ακόμη το θέμα της επιχορήγησης από τη ΓΑ. Άλλα ούτε και αποφάσεις ελήφθησαν για την αυτοχρηματοδότηση της Ομοσπονδίας. Η μόνη ευχάριστη είδηση είναι η επικείμενη δωρεά επιπλέον ποσού περίπου 40.000 Ευρώ από τον κ. Ιβάν Σαββίδη, ο οποίος αποδεικνύεται απόλυτα συνεπής με όσα είχε υποσχεθεί πέρυσι. Τόσο το θέμα των εθνικών μας ομάδων, όσο και τα θέματα ανάπτυξης (προπονητικά κλιμάκια, κ.ά.) είναι «παγωμέναι», μόνον το θέμα του συνοδού-«προπονητή» στο Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα εθνικών ομάδων στην Πολωνία επιλύθηκε, με την εθελοντική προσφορά του Στράτου Γρίβα.

Με την επικείμενη ολοκλήρωση όλων των προκριματικών φάσεων των σχολικών πρωταθλημάτων, αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον η τελική τους φάση, που θα διεξαχθεί στην Ερέτρια από 27 έως 29 Απριλίου. Και όχι μόνον για την αγωνιστική τους πλευρά, αλλά και για το εύρος της συμμετοχής, με δεδομένη την δυυπραγία που βιώνει η ελληνική κοινωνία και που αναγκάζει εκαποντάδες χιλιάδες οικογένειες σε συνεχείς περιοκόπες δαπανών

Επιστολή της ΕΣΟ προς Ενώσεις / Τοπ. Επ.

(συνέχεια από την 1η σελ.)

Μια αχτίδα φωτός φάνηκε κατά τη συνάντηση μας με τον Υφυπουργό Αθλητισμού κ. Ιωαννίδη, η οποία έλαβε χώρα στις 12 Μαρτίου σε καλό κλίμα και διάρκεσε 1½ ώρα. Λάβαμε τη δέσμευση του κ. Ιωαννίδη ότι η τακτική επιχορήγηση της ΕΣΟ για το 2013 θα αναθεωρηθεί σημαντικά προς τα πάνω στο πλαίσιο της πρωθυπουργικής δέσμευσης για την αύξηση των κονδυλίων του προϋπολογισμού που προορίζονται για τον αθλητισμό.

Για το θέμα της χρηματοδότησης του ελληνικού σκακιού η ΕΣΟ συνέταξε την ακόλουθη επιστολή προς τις Ενώσεις και Τοπικές Επιτροπές:

«Κύριε Πρόδρομε,
Όπως ήδη έχετε πληροφορηθεί, το 2012 ήταν η μοναδική χρονιά, που η πάντα νοικοκυρεμένη στα οικονομικά της ΕΣΟ παρουσίασε για πρώτη φορά έλλειμμα της τάξης των 22.000 €, το οποίο αφορά κυρίως χρέη προς τους κορυφαίους σκακιστές μας μέλη της Εθνικής Ομάδας, αλλά και κάποια μικρότερα χρέη προς Ενώσεις και Σωματεία. Ο λόγος που δημιουργήθηκε το έλλειμμα αυτό ήταν η απαράδεκτη ενέργεια της ΓΑ να περικόψει κατά 120.000 € την ήδη ισχνή εγκεκριμένη για το 2012 επιχορήγηση των 300.000 €, όταν μόλις πριν μερικά χρόνια η ετήσια επιχορήγηση της ΕΣΟ ήταν 850.000 €.

Το έλλειμμα μάλιστα της ΕΣΟ θα ήταν αρκετά μεγαλύτερο εάν μέσα στο 2012 δεν είχαν εξασφαλισθεί με ενέργειες του Προέδρου Γ. Μακρόπουλου και δύο σημαντικές δωρεές, 25.000 \$ από τη Rosneft και 40.000 € από τον κ. Ιβάν Σαββίδη.

Όμως, οι όποιες οικονομικές δυσκολίες του προηγούμενου χρόνου, φέτος παίρνουν πλέον δραματική τροπή, αφού η επιχορήγηση της ΕΣΟ που ανακοινώθηκε αρχικά από τη ΓΑ για το 2013 θα είναι μόλις

50.000 €, που ενδέχεται να αυξηθεί μετά τη συνάντηση που έγινε με τον υπουργό κ. Ιωαννίδη. Ας σημειωθεί ότι μόνο για τις εντελώς ανελαστικές και ήδη περικομμένες λειτουργικές δαπάνες (μισθοί προσωπικού, ενοίκιο κλπ.) απαιτούνται περίπου 150.000 €, ενώ για τις ανάγκες της Εθνικής Ομάδας και για τη διατήρηση ενός αξιοπρεπούς Αγωνιστικού Προγράμματος χρειάζονται άλλα τόσα, κατ' ελάχιστο.

Το πρόβλημα, όπως γνωρίζετε, είναι γενικότερο και οι μεγάλες αυτές περιοκόπες αφορούν όλες τις αθλητικές ομοσπονδίες, με τις οποίες η ΕΣΟ επιδιώκει να έχει επαφές και συνεργασία ώστε να συντονισθεί και να συμμετέχει σε κάθε είδους ενέργειες αντίδρασης που θα κριθούν πρόσφορες και θα αποφασισθούν να εκδηλωθούν.

Με όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, πιστεύουμε ότι καταλαβαίνετε τον έντονο προβληματισμό που διακατέχει τη Διοίκηση της ΕΣΟ και τον οποίον ακριβώς θέλουμε να μοιραστούμε μαζί σας με την επιστολή μας αυτή.

Εκτιμώντας τις αρνητικές αυτές εξελίξεις με τις τόσα δυσοίωνες προοπτικές που διαγράφονται, στις συζητήσεις που γίνονται στις συνεδριάσεις του ΔΣ της ΕΣΟ, ακούγεται και η ανεύθυνη άποψη για «λουκέτο» στην Ομοσπονδία. Όμως, η συντριπτική πλειοψηφία των μελών του ΔΣ θεωρεί ότι η ΕΣΟ πρέπει με κάθε θυσία να κρατηθεί ανοικτή ώστε και οι Εθνικές Ομάδες να εξακολουθούν να υπάρχουν, αλλά και η διοργάνωση και αξιολόγηση των Ατομικών και Ομαδικών Πρωταθλημάτων όλων των κατηγοριών να συνεχιστεί, με τη συνεργασία πάντοτε των Ενώσεων και των Σωματείων σε όλη την επικράτεια. Εξ άλλου, δεν υπάρχει καμία χώρα στον κόσμο που να μην έχει Ομοσπονδία σε οιδήποτε άθλημα.

Για το σκοπό αυτό θα καταβληθεί πολύ μεγάλη προσπάθεια όχι μόνο για την περιστολή στον μέγιστο βαθμό των λειτουργικών δαπανών της ΕΣΟ αλλά και για την εξεύρεση νέων χορηγιών άνω των 100.000 €. Επιπρόσθετα, θα υποβάλουμε συγκεκριμένες προτάσεις, στο πλαίσιο προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να ελπίζουμε τυχόν έγκριση και χρηματοδότησή τους.

Θα χρειαστεί οπωσδήποτε και η μεγαλύτερη παροχή εθελοντικής εργασίας και εθελοντικών υπηρεσιών από όλους όσους συμμετέχουν στις δράσεις της Ομοσπονδίας (αγώνες, σεμινάρια, κ.ά.), που όμως, από μόνη της δεν μπορεί να επιλύσει όλα τα προβλήματα.

Ωστόσο γίνεται κατανοητό ότι για να πετύχει η προσπάθεια και να κρατηθεί όρθιο κατά το δυνατόν το όλο σκακιστικό μας οικοδόμημα, θα χρειασθεί η συμμετοχή και η στήριξη όλου του σκακιστικού κόσμου.

Για τη μορφή που μπορεί να πάρει η οικονομική στήριξη, στις συζητήσεις που γίνονται ανάμεσα στα μέλη του ΔΣ της ΕΣΟ, διαμορφώνεται η άποψη να ζητηθεί από τους σκακιστές, που έχουν τη δυνατότητα, να εισφέρουν για τη διάσωση του ελληνικού σκακιού π.χ. από 1 έως 2,5 € το μήνα, λαμβάνοντας μέριμνα απαλλαγής για όσους δεν μπορούν να ανταποκριθούν. Παράλληλα για να υπάρχει και κάποια διαφοροποίηση ανάμεσα στους ενεργούς και στους λιγότερο ενεργούς σκακιστές, εξετάζεται και η θεσμοθέτηση ενός «παραβόλου αλληλεγγύης» ανά ατομικό τουρνουά που συμμετέχουν (και αξιολογείται).

Τημήμα αυτών των εσόδων θα κατευθύνονται στις Ενώσεις και τους Συλλόγους.

Γνωρίζουμε ασφαλώς τα μεγάλα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η οικονομική κρίση στο σύνολο σχεδόν του ελληνικού πληθυσμού αλλά ως υπεύθυνη Διοίκηση της ΕΣΟ έιμαστε έτοιμοι να λάβουμε όλες τις συμβάσεις και κρίσμες αποφάσεις που οι περιστάσεις απαιτούν.

Για το λόγο αυτό απευθύνουμε σε όλες τις Ενώσεις Σκακιστικών Σωματείων και τις Τοπικές Επιτροπές και σας ζητούμε να εκφράσετε τις απόψεις και προτάσεις σας για την επίλυση του οξύτατου οικονομικού προβλήματος που έχει προκύψει και να το ποποθετηθείτε στους προτεινόμενους παραπάνω τρόπους χρηματοδότησης για τη συνέχιση της οργανωμένης σκακιστικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και περιμένουμε τις απαντήσεις σας το αργότερο μέχρι τις 19 Απριλίου 2013».

Π.Ο.Α' ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΑΠΑΓΟΥ, Φ.Ο.Ν.Η. & ΑΙΓΑΛΕΩ ΣΤΗΝ Α' ΕΘΝΙΚΗ

Η τελική βαθμολογία του Π.Ο.Α' Αττικής (μετά από 9 γύρους):

1. **Α.Σ. Παπάγου** 14 β. (52,0 π.)
2. **Φ.Ο.Ν. Ηρακλείου** 14 β. (50,0 π.)
3. **Σ.Ο. Αιγάλεω** 12 β. (50,0 π.)
4. **Σ.Ο Ν. Φιλαδέλφειας** 10 β. (44,0 π.)
5. **Πανελλήνιος Γ.Σ.** 9 β. (43,5 π.)
6. **Σ.Ο. Καλλιθέας** 7 β. (42,0 π.)
7. **Α.Ο. "Ζήνων" Γλυφάδας** 7 β. (45,0 π.)
8. **Σ.Μ.Σ. Ελευσίνας** 7 β. (41,0 π.)
9. **Σ.Α.Σ. Κορωπίου** 6 β. (41,0 π.)
10. **Σ.Ο. Χαλανδρίου** 4 β. (40,0 π.)

Οι τρεις πρώτες ομάδες της κατάταξης αποκτούν το δικαίωμα συμμετοχής στην τελική φάση της Α' Εθνικής, τον Ιούλιο του 2013 (όπου είναι πιθανό, μέσω αναπληρώσεων, να αποκτήσουν δικαίωμα συμμετοχής και άλλες ομάδες της Αττικής) ενώ οι δύο τελευταίες υποβιβάζονται στη Β' Εθνική.

Π.Ο.Α' ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ο Ο.Σ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ ΣΤΗΝ Α' ΕΘΝΙΚΗ

Το 14^ο ανοικτό ατομικό πρωτάθλημα ΚΔ Μακεδονίας θα διεξαχθεί στην Πτολεμαΐδα, από 12 έως και 15 Απριλίου (ελβετικό 6 γύρων)

Ενωση Σκακιστικών Σωματείων Πελοποννήσου

“Παιζω σκάκι – μαθαίνω σκάκι”

Η Ένωση Σκακιστικών Σωματείων Πελοποννήσου και ο Δήμος Πατρέων οργανώνουν σε όλα τα Δημοτικά Σχολεία της Πάτρας το πρόγραμμα “Παιζω σκάκι – Μαθαίνω σκάκι”

Στόχος του προγράμματος είναι η γνωριμία των μαθητών με το σκάκι, η εκμάθηση των κανόνων του παιχνιδιού και η διοργάνωση μικρής διάρκειας αγώνων, εντός του σχολικού χώρου, με τη μορφή τουρνουά τάξεων και ο πρωταθλητής του σχολείου. Οι πρωταθλητές όλων των σχολείων που θα λάβουν μέρος στο πρόγραμμα θα αγωνιστούν μεταξύ τους για να αναδειχθεί ο πρωταθλητής Πάτρας. Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί στο χώρο του κάθε σχολείου, τους μήνες Φεβρουάριο και Μάρτιο (αρχικά), εκτός διδακτικού ωραρίου, με ευθύνη πιστοποιημένων προπονητών σκακιού, με ελεύθερη συμμετοχή μαθητών και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση του σχολείου ή των μαθητών.

Το πρόγραμμα γνωρίζει μεγάλη απήχηση και ήδη 29(!) σχολεία συμμετέχουν στο πρόγραμμα με εκατοντάδες μαθητές να έχουν λάβει μέρος στους αγώνες. Ενδεικτικά, στο 3^ο Δ.Σ. Πατρών συμμετείχαν τα 90 από τα 114 παιδιά του σχολείου!

ΜΕ 48 ΟΜΑΔΕΣ

Η Α' ΕΘΝΙΚΗ

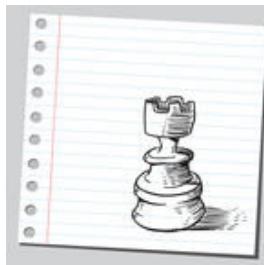
διεθνές όπεν -κατά τα πρότυπα πολλών ξένων διασυλλογικών πρωταθλημάτων-, από την αμέσως επόμενη αγωνιστική περίοδο, και με χορηγό αεροπορική εταιρεία.
Η συνεδρίαση ήταν θυελλώδης, η «μειοψηφία» αντέδρασε έντονα, ενώ και τρεις σύμβουλοι της «πλειοψηφίας» υπέβαλαν τις παραιτήσεις τους, αλλά αργότερα μεταπειστήκαν και τις ανακάλεσαν.

ΣΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. της Ομοσπονδίας, που πραγματοποιήθηκε την Κυριακή το απόγευμα 31 Μαρτίου, αποφασίστηκε -μετά από εισήγηση του Προέδρου Γ. Μακρόπουλου- η άμεση αύξηση των ομάδων στο επερχόμενο πρωτάθλημα της α' εθνικής 2013, από 34 σε 48, με το σκεπτικό της μετεξέλιξης του πρωταθλήματος σε

Επιπλέον και μετά από τις παρεμβάσεις πολλών σωματείων έγινε και η αντιμετάθεση των ημερομηνιών διεξαγωγής, δηλαδή τελικά η α' εθνική θα γίνει από 9 έως 14 Ιουλίου και τα νεανικά από 2 έως 8 Ιουλίου, ενώ επανεξετάζεται και το θέμα του τόπου διεξαγωγής, αφού το Rio ίσως αποδειχθεί ανεπαρκές για τη φιλοξενία μίας τέτοιου μεγάθους διοργάνωσης.

www.chessgames.com

& www.365chess.com

Για τους νεαρούς πρωταθλητές μας

Λάγιος Πόρτις

αμφιλεγόμενες εκτιμήσεις.

Ένας ακόμη ιστότοπος όπου μπορείτε να αναζητήσετε ελεύθερα παρτίδες, ανοιγματα και συγκεκριμένες θέσεις είναι το www.365chess.com

Εδώ δεν θα βρείτε σχολιασμό, αλλά πολύ περισσότερες παρτίδες (3.500.000) και πολλές άλλες χρήσιμες σελίδες για ανοιγματα, κλπ.

Λάγιος Πόρτις

Ο ζωντανός θρύλος του Ουγγρικού σκακιού, ο Λάγιος Πόρτις, γεννήθηκε το 1937 και έμαθε τις κινήσεις σε μικρή ηλικία. Ή εξέλιξή του ήταν σταθερή αλλά όχι ταχεία. Το 1958 κατέκτησε το πρώτο από τα 10 συνολικά εθνικά πρωταθλήματα. Ενδεικτικό της ποιότητάς του είναι ότι για οκτώ φορές υπήρξε ένας εκ των διεκδικητών του παγκόσμιου τίτλου, από το 1964 έως το 1987! Από το 1958 έως το 1990 συμμετείχε σε περίπου 75 ισχυρά τουρνουά, κατακτώντας (ή ισοβαθμώντας) την πρώτη θέση. Συμμετείχε σε πολλές Ολυμπιάδες.

μάλιστα το 1978 συνέβαλε αποφασιστικά στην κατάκτηση του χρυσού μεταλλίου (η ΕΣΣΔ στη 2^η θέση) παίζοντας στην 1^η σκακιέρα (+8 =4 -2). Το 1970, παίζοντας στην 3^η σκακιέρα, στο ματς ΕΣΣΔ- Μικτή Κόσμου, νίκησε τον Κορτσονόβι (ΕΣΣΔ) με +1 =3.

Το αυστηρά ποζισιονέλ παιχνίδι του, αν και αποτελεσματικό δεν είναι ιδιαίτερα θεαματικό. Χαίρει της εκτίμησης των συναδέλφων του και διακρίνεται για τη μετριοπάθεια και τη διακριτικότητά του.

Το κλασσικό βιβλίο του μήνα: «Μποτβίνικ-Σμύσλοβ: 1954, 1957, 1958»

ΤΗΝ ΔΕΚΑΕΤΙΑ του 1950, ξεχωριστή θέση στην παγκόσμια ιστορία κατέχουν τα τρία ματς για τον παγκόσμιο τίτλο μεταξύ του Μποτβίνικ και του Σμύσλοβ.

Πριν το πρώτο ματς οι δύο παίκτες είχαν συναντηθεί 20 φορές (η πρώτη τους παρτίδα -ισοπαλία- χρονολογείται από το 1940), με τον Μποτβίνικ να έχει +7 =11 -2.

Το πρώτο ματς του 1954 έληξε

ισόπαλο 12-12, και με βάση τον κανονισμό ο Μποτβίνικ διατήρησε τον τίτλο του.

Στις 27/4/1957 έληξε το 2^ο ματς με νίκη του Σμύσλοβ 12,5-9,5 και την ανάδειξή του ως νέου πρωταθλητή κόσμου.

Αλλά, στις 8/5/1958, στο ματς-ρεβάνς -και πάλι βάσει του κανονισμού- ο Μποτβίνικ πήρε πίσω το στέμμα του, νικώντας 12,5-10,5.

Στο βιβλίο αυτό, ο Μποτβίνικ αναλύει τις περισσότερες από τις 69 συνολικά παρτίδες των 3 ματς, με τη γνωστή ακριβειά του και πληρότητα. Εξαιρετικό ενδιαφέρον έχει και η παρουσίαση του τρόπου προετοιμασίας του,

ειδικότερα στα ανοιγματα. Στα 3 ματς, παίχθηκαν περισσότερα από 12 ανοίγματα, τα κυριότερα από τα οποία ήταν η Ινδική του P, η Σικελική, η Γαλλική, η

Γκύνφελντ, η Αγγλική και η Κάρο-Καν (μόνο στο 3^ο ματς).

Για το ματς του 1957, υπάρχουν επίσης και τα βιβλία του Γκόλομπεκ και του Ο'Κέλλου (στα Γαλλικά).

M. Botvinnik, "Botvinnik-Smyslov, Three world chess championships matches: 1954, 1957, 1958", New In Chess, a' αγγλική έκδοση:2009, 287 σελίδες.

ΓΙΓΑΝΤΩΝΕΤΑΙ Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΔΡΩΝ

του ΙΠΠΩΝΑΚΤΟΣ
αποκλειστικό ρεπορτάζ

Επι πολλα χρόνια ακούμε το δικαιολογημένο παράπονο «γιατί η εθνική ανδρών, όταν μάλιστα πλειάς παικτών εξ Ανατολών μετακόμισε στη Δύση, δεν ενισχύθηκε, όπως συνέβη με την εθνική γυναικών; Γιατί ο Σορτ, η σύζυγος του οποίου είναι ελληνίδα, δεν μας καταδέχεται»;

Με ιδιαίτερη χαρά λοιπόν –και με διασταυρωμένες τις απολύτως αξιόπιστες πηγές μας- σας πληροφορούμε ότι η Εθνική ανδρών πρόκειται να ενισχυθεί πολύ σύντομα, στην πρώτη σκακιέρα!- μ' έναν γκρανματιρ πρώτης γραμμής -εκ των κορυφαίων 70 της παγκόσμιας κατάταξης.

Η ευχάριστη αυτή εξέλιξη δεν οφείλεται στην θεά του σκακιού Κάϊσσα, αλλά στην θεά του έρωτα και του κάλλους, Αφροδίτη.

Ο μαίτρ (που για ευνόητους λόγους δεσμεύθηκα ρητώς να μην αποκαλύψω το όνομά του, αλλά ας του αποδώσουμε, χάριν οικονομίας, το ΝΝ εκ του λατινικού Nomen Nescio, = αγνώστου ονόματος) προέρχεται από Ευρωπαϊκή χώρα, έχει αγωνιστεί στην Ελλάδα, και χαίρει της εκτίμησης παγκοσμίως για το πνεύμα τού «ευ αγωνίζεσθαι» και την πηγαία ευγένειά του.

Αμέσως μετά την τελευταία συμμετοχή του στην Ελλάδα, είχε την τύχη να δει, σε παραλιακό νυκτερινό κέντρο, εκ του σύνεγγυς την εκπάγλου ωραιότητος καλλονή, πολυσχήρη καλλιτέχνη Ιουλία, ενώ απόλαυσε μία μηνημεώδη κινηματογραφική παραγωγή της, σε κάποιο διάλειμμα της προετοιμασίας του. Όπως ήταν φυσικό, έμεινε έκθαμβος από τα κάλλη της και γοητεύτηκε από τον αισθησιασμό της και την αρμονία σώματος και πνεύματος. Αυτό ήταν το πρελούδιο.

Λίγους μήνες μετά την «μοιραία» επαφή, ο ΝΝ πληροφορήθηκε από έλληνα φίλο του ότι «ο μύχιός του πόθος» μετοίκησε στη Βίεννη, δηλαδή πολύ πιο κοντά στον τόπο διαμονής του, σε σχέση με την Αθήνα.

Αμέσως επεδίωξε μεθοδικώς –και υποδειγματικώς- να τη συναντήσει. Παρ' ότι η σταρ έδειχνε διστακτική για ένα τέτοιο ραντεβού, τελικώς υποχώρησε μετά τις πολλαπλές αποστολές ανθοδεσμών από λευκά ρόδα και εξωτικά άνθη.

Συναντήθηκαν στο πολυτελές night club Maxim κοντά στην πλατεία της Οπέρας. Υπό την επήρεια της άφθονης σαμπάνιας, η σαγηνευτική Ιουλία (που φορούσε μία υπέροχη και αποκαλυπτική ασημόχρυση τουαλέτα Versace) υποτάχθηκε ολοκληρωτικά χάρη στην επινοητικότητα του πολυμήχανου ΝΝ. Όλα εξελίχθηκαν ως μία κλασική Βιεννέζικη παρτίδα της πρώιμης ρομαντικής εποχής του Στάιντις.

Όπως μας εκμυστηρεύθηκε η πηγή μας, η εύχαρης Ιουλία υποτάχθηκε ακαριαίως στο πνεύμα και τον ορθολογισμό του. Επί ώρες στηχομυθούσαν φιλοσοφικώς περί της ευφυίας, του ταλέντου, της διαίσθησης, περί της πνευματικότητας. Για την σταρ ήταν μία μεγαλειώδης αποκάλυψη, ένας νέος ανεξερεύνητος κόσμος.

Στον μαίτρ αποκαλύφθηκε μία γυναικα ανεπανάληπτη, με τρυφερότητα, συναισθήματα, ευαισθησία και χάρη. Η σεξουαλικότητα και ο αισθησιασμός ήταν σε αγαστή συμφωνία με μία μεταφυσική διανοητική δημιουργία, η κορύφωση των οποίων ήταν ένας οργιώδης πνευματισμός,

αντάξιος των καλύτερων δημιουργιών του Μόρφου, ή της «αθανάτις παρτίδας» του Αντερσεν.

Η χαρισματική Ιουλία του ζήτησε να της διδάξει άμεσα τα απόκρυφα μυστικά του παιγνίου. Η «χημεία» ήταν εκρηκτική κι εκείνη η νύκτα ανεξάντλητη.

Το «κλειδί» της ερμηνείας της αμφιδρομης αυτής έλξης είναι ο Ναμπόκοβ! Ο λαμπρός μαίτρ τυγχάνει ανυπόκριτος θαυμαστής της «λολίτας» (και η Ιουλία ενσάρκωσε μια ενήλικη λολίτα) η δε Ιουλία λάτρεψε τον «λούζιν», που πάντα ποθούσε να τον «συναντήσει».

Ο Σπάσκου είχε πει ότι «με την πρώην σύζυγό μου ήμασταν ως δύο ανόμοιοι Αξιωματικοί». Στην περίπτωση του ταιριαστού ζεύγους ισχύει το «σε κεντρική πρύπτα», ο ίππος βρίσκει τη βέλτιστη θέση του».

Με δεδομένη την επικείμενη επισημοποίηση του ειδυλλίου τους, ο πανίσχυρος παίκτης θα αγωνιστεί σίγουρα στην Ολυμπιάδα του Τρόμσο το 2014, με τα γαλανόλευκα.

Το ερωτευμένο υπέροχο ζεύγος θα εμφανιστεί στη χώρα μας το θέρος του 2013.

Ελπίζουμε ότι η ΕΣΟ θα αξιοποιήσει καταλλήλως τη χαρισματική ντίβα για την προβολή του σκακιού και την προσέλκυση νέων χορηγών.

(φωτό: Α. Κερκοβίτης)

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΒΙΔΑΛΗ

Ο 12ος γύρος φάνηκε ως το κομβικό σημείο του τουρνουά. Μετά από 11 γύρους, 1ος ήταν ο Κάρλσεν με $7 \frac{1}{2}$, 2ος ο Κράμνικ με 7 και 3ος ο Αρονιάν με $6 \frac{1}{2}$. Ήδη, μπαίνοντας στο δεύτερο μισό του τουρνουά, έγινε αντιληπτό ότι ο Κάρλσεν δεν ήταν και στην καλύτερή του κατάσταση. Αχρομη ισοπαλία, ως λευκός, με τον Αρονιάν, νέα ισοπαλία με τον Κράμνικ, ισοπαλία-με τριπλή επανάληψη κινήσεων, στην 22η κίνηση- με τον Γκριστσούκ, όλα αυτά ήταν άσχημα σημάδια για τον Νορβηγό. Αντιθέτως, μετά το μέτριο ξεκίνημά του, ο αήττητος Κράμνικ σημείωσε $3 \frac{1}{2} / 4$ (8ος-11ος γύρος), εκμεταλλευόμενος τα σοβαρά λάθη των αντιπάλων του.

'Ήταν προφανές ότι η σχεδιασμός του πριν το τουρνουά δεν επιβεβαιώνονταν από τα αποτελέσματα. Ναι μεν ήταν πρώτος, αλλά όχι με τον τρόπο που το είχε σχεδιάσει.

Επιπλέον, με τους δύο κυριότερους αντιπάλους του έκανε μόνον ισοπαλίες, συνεπώς όλα θα εξαρτώνταν στα αποτελέσματα με τους «πρίτους». Άλλο είναι να παίζεις σ' ένα ισχυρό τουρνουά και άλλο να παίζεις αποκλειστικά

για την πρώτη θέση που οδηγεί σ' έναν τελικό για τον παγκόσμιο τίτλο. Ο Κράμνικ, είχε πλούσια εμπειρία, όχι όμως και ο Κάρλσεν.

Φθάνοντας λοιπόν στον 12ο γύρο, ο Μάγκνους -παιζόντας λευκός με τον «ασταθή» Ιβαντσούκ- προσδοκούσε σ' ένα δικό του νικηφόρο αποτέλεσμα και σε μια πιθανή ισοπαλία στην παρτίδα Αρονιάν-Κράμνικ. Ετοι, θα ξέφευγε μ' ένα βαθμό διαφορά και δυό παρτίδες να απομένουν. Η επιλογή του ανοίγματος με τον απρόβλεπτο Ουκρανό ήταν τουλάχιστον αυτοχής. Ήδη μετά τις πρώτες 12 κινήσεις έγινε σαφές πως ο λευκός δεν μπορούσε να περιμένει και πολλά πράγματα από τη θέση του. Στην 18η κίνηση προέκυψε ένα φινάλε, το οποίο άδειευ προς την ισοπαλία. Στο άλλο τραπέζι, η παρτίδα ήταν συναρπαστική. Παρ' όλα αυτά, κι εκεί προέκυψε ένα ισόπαλο φινάλε.

'Εστω κι έτσι, ο Κάρλσεν θα διατηρούσε την πρώτη θέση, αλλά με τη μικρότερη δυνατή διαφορά. Και όμως, όλα ανατράπηκαν σε λίγα λεπτά. Πρώτα «καυτοκόνησε» ο Αρονιάν, και αμέσως μετά ο Κάρλσεν. Η τέλεια τεχνική του Κάρλσεν στα φινάλε ήταν απούσα... Ήταν η πρώτη ήττα του, μετά από 41 συνεχόμενες παρτίδες (πλήρους χρόνου)!

'Έτσι, ο Κράμνικ βρέθηκε στην πρώτη θέση, δύο γύρους πριν το φινάλε, με βραχεία κεφαλή. Η πλήρης ανατροπή σε δύο μόνο γύρους, και στη βαθμολογία και στην ψυχολογία(;) των τριών παικτών.

Μετά από μία μέρα ξεκούρασης, παίχθηκε ο 13ος -προτελευταίος γύρος-. Στις δύο κρίσιμες παρτίδες προέκυψαν φινάλε, με τους Κράμνικ (λευκός με Γκέλφαντ) και Κάρλσεν (μαύρος με τον ουραγό Ρατζάμποβ) να προσπαθούν απεγνωσμένα για τη νίκη.

Μετά από 59 κινήσεις, ο Κράμνικ υποχρεώθηκε σε ισοπαλία. Ο Κάρλσεν αναθάρρησε, συνέχισε να πιέζει, και στην 73η κίνηση κέρδισε ένα πιόνι, ελπίζοντας και στην πίεση χρόνου του Ρατζάμποβ. Στην 80η κίνηση φάνηκε ν' αποκτά πρακτικές τύχες για νίκη. Και λίγο πριν συμπληρωθούν οι επτά ώρες, ο Ρατζάμποβ εγκατέλειψε. Ο Μάγκνους νίκησε σε 89 κινήσεις, φώναξε παρών, «πιάνοντας» τον Κράμνικ στην πρώτη θέση!

Συγκλονιστικό φινάλε σ' ένα μνημειώδες τουρνουά, όπου όλα θα κριθούν στο νήμα.

Στο τεύχος Μαΐου θα υπάρχει εκτενής παρουσίαση του τουρνουά, και θα δημοσιευθεί το μπουλετίν με όλες τις παρτίδες.

«Το σκάκι στην Ελλάδα»

Τόμος πρώτος: Μέχρι την ίδρυση της ΕΣΟ (1948)

7

του

ΚΩΣΤΑ ΧΑΤΖΙΩΤΗ

Πρωταθλητή Ελλάδος 1963

Από το κεφάλαιο «Αντί Προλόγου»

(Κάπου στη δεκαετία του 1950...)

(σελίδα 10): Η τελευταία παράγραφος (ή «ακροτελεύτιος» διάταξη, για να θυμηθούμε λίγο και την νομική ορολογία) σε κάθε προκήρυξη πρωταθλήματος ή τουρνουά επανελάμβανε μονότονα την ίδια φράση: «παράβολον συμμετοχής εις τους αγώνας, δραχμαὶ ....». Γιατί για να λάβεις μέρος στην οποιαδήποτε σκακιστική διοργάνωση, έπρεπε να καταβάλεις τον οβολόν σου! Και σε κάθε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΣΟ, η επίκληση του εκάστοτε Προέδρου, κι αυτή μονότονη: «Κύριοι, τα οικονομικά της Ομοσπονδίας ευρίσκονται εις τραγικόν αδιέξοδον και κινδυνεύουμε άμεσα με έξωσιν. Πρέπει να συνεισφέρουμε μια ... έκτακτη προαιρετική εισφορά!». Και τα μέλη κατέβαλλαν πρόθυμα τις «έκτακτες» αυτές εισφορές, που είχαν πιά καταντήσει τακτικώτατες, οδυνηρότατες και, φευ, ανεπαρκείς για να καλύψουν τις απέλειωτες ανάγκες της Ομοσπονδίας...

Τι ευθύνες, λοιπόν, να ζητηθούν από τους ανθρώπους, που δεν κατόρθωσαν να περιστώσουν τα αρχεία από την εξαφάνιση; Φθάνει που, εν τέλει, διέσωσαν αυτό τούτο το Ελληνικό σκάκι! Γι αυτό, άλλωστε, και πιστεύω πως είναι δίκαιο, δίπλα από τον πίνακα των Πρωταθλητών Ελλάδος, που κάθε τόσο βλέπουμε να δημοσιεύεται, θα έπρεπε πάντα να υπάρχει και ένας άλλος πίνακας των πρωτεργατών, εκείνων που χωρίς να υπολογίσουν κόπους και δαπάνες, μετείχαν στα Διοικητικά Συμβούλια της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας. Η μνημόνευση αυτή είναι μία υποχρέωση, που δεν πρέπει να λησμονιέται από κανένα ...

Δεν ήταν, όμως, μόνο τα οικτρά οικονομικά, που καταταλαπωρούσαν το Ελληνικό σκάκι. Ήταν και οι ... νόμοι (!!), ή μάλλον εκείνοι που ήσαν επιφορτισμένοι με την εφαρμογή των νόμων και που τους εφήρμοζαν τυφλά, χωρίς καμιά ελαστικότητα όπως θα απαιτούσε η λογική. Το περιστατικό που διηγούμαι ευθύς πιο κάτω είναι, νομίζω, πολύ χαρακτηριστικό:

Ήταν ένα πρωινό του Μαρτίου 1959... Το τηλέφωνο αντήχησε ενοχλητικό πρωι-πρωι. Το κουδούνισμα του ήταν επίμονο. Εσήκωσα, μισοκοιμισμένος ακόμη, το ακουστικό για ν' ακούσω από την άκρη του σύρματος την ανήσυχη, (αλαφιασμένη, θα έλεγα) φωνή φίλου σκακιστή και διοικητικού παράγοντα στην ΕΣΟ.

«Ξυμβαίνει κάπι τρομερό! Χθες βράδυ, συνέλαβαν δύο νέα παιδιά σ' εντευκτήριο του Μορφωτικού Συλλόγου Ελευσίνος γιατί έπαιζαν ...σκάκι! Θα δικασθούν στο αυτόφωρο, μαζί με τα μέλη του Δ.Σ.!»

Δυστυχώς το επεισόδιο αυτό δεν ήταν πρωτόγνωρο για τους Ελληνες σκακιστές. Το σκάκι νομοθετικά είχε υπαχθή στην κατηγορία των «πεχνικών παιγνίων» και, κατά συνέπεια, η Αστυνομία ήταν αρμόδια για την εποπτεία του! ... Και φυσικά οι ανήλικοι απαγορευόταν να παίζουν σκάκι.

Κεφάλαιο II.

Τα πρώτα σκακιστικά στέκια

(σελίδα 32): Για την Αθήνα έχουμε τρεις αναφορές:

Την πρώτη οφείλουμε στον Αθηναιολάτρη λογοτέχνη Μπάμπη Αννινο (1852-1934) που έγραφε στα 1925:

«Παρά δε την οδόν Αιόλου ευρίσκονται συν τοις άλλοις και τα κυριώτερα ζαχαροπλαστεία και καφενεία. Εκ τούτων δε το επισημότερον ήτο το ιστορικόν καφενείον της Ωραίας Ελλάδος ιδρυθέν αρχικώς παρά τινός Ιταλού πρόσφυγος. Η πελατεία του ήτο πολυάριθμος ... πολλάκις δε διεξήγοντο σφοδραί πολιτικαί συζητήσεις, μαζί δε με αυτάς και πείσμονες αγώνες δομίνου και ζατρικίου, εις τους οποίους διεκρίνοντο μέχρι των τελευταίων ετών, ο βοήν αγαθός δικηγόρος Στεφανίδης και είς περίεργος τύπος, φωνακλάς και θυμώδης, ο Γάλλος Νεβίλο.

(συνεχίζεται σε επόμενο τεύχος)

Σκεφθήκαμε να παραθέσουμε ορισμένα αποσπάσματα από τό βιβλίο του Κώστα Χατζιώτη «πο σκάκι στην Ελλάδα – Τόμος πρώτος: Μέχρι την ίδρυση της ΕΣΟ (1948)», Σκύφος εκδοτική επε, Αθήνα 1984.

Οι λόγοι, θεωρούμε ότι, είναι προφανείς!

Σε όλες τις θέσεις,
την κίνηση έχουν τα λευκά

4.1 (3 βαθμοί)

Ισοπαλία

4.2 (2 βαθμοί)

Ισοπαλία

4.3 (3 βαθμοί)

Τα λευκά κερδίζουν

4.4 (2 βαθμοί)

Ισοπαλία

Διαγωνισμός λύσης Σπουδών

Στην αριστερή στήλη παρουσιάζονται οι 4 σπουδές του Απριλίου που συμμετέχουν στον ετήσιο διαγωνισμό μας.

Υπενθυμίζουμε, ότι κάθε μήνα, δημοσιεύονται 4 σπουδές, με διαφορετικό βαθμό δυσκολίας. Μπορείτε να στέλνετε ηλεκτρονικά τις απαντήσεις σας έως και την 10η ημέρα του κάθε μήνα, μόνο στο e-mail:

vikoni93@gmail.com

Οι λύσεις των 4 σπουδών του τεύχους 3, (μετά την αναφορά στον συνθέτη και το έτος της):

3.1 Π. Χοϊάκερ, 1938
1.Bθ6!! Πζ8 (1. ... Πγ4 2.Ρβ7 Πβ4 3.Ργ6 Πγ4 4.Ρβ5 Πγ5 5.Ρβ6) **2.Ργ7 Πχ88 3.Βγ1 Πβ1**
4.Βγ3 Πβ2 5.Βδ4 Ρβ1 6.Βδ1 πατ

3.2 Νικ. Ροσσολίμο, 1927
1.θ7 Πθ6 2.Ρβ5 Ρβ3 3.Ργ5 Ργ2

4.Ρδ5 Ρδ3 5.Ρε5 Ρε3 6.Ρζ5 Ρζ3
7.Πζ8! Πχθ7 8.Ρη6 +-

3.3 Π. Χοϊάκερ, 1930

1.Αα7! Αα1 2.Ρβ1 Αγ3 3.Ργ2 Αα1 4.Αδ4!! +- (4. ... Αχδ4 5.Ρδ3 και 6. Ρε4, ή 4. ...εδ4 5.Ρδ3 και 6. Θ6)

3.4 J. Sehwers, 1922
1.Βγ2! δγ2 2.δ4 Ρχδ4! 3.Αγ3 Ρδ3 4.Αχε5 Αχε5 πατ

... πριν 64 χρόνια: SouthSea – Stevenson Memorial

Από τις 13 έως τις 23 Απριλίου του 1949, έγινε στο Σάουθσι ένα διεθνές όπεν τουρνουά εις μνήμη του Στίβενσον, με 28 παίκτες (10 γύροι).

Ο P. X. Στίβενσον (1878-1943) είχε διοργανώσει πολλά τουρνουά στην Αγγλία και ήταν σύζυγος της παγκόσμιας πρωταθλήτριας Βέρα Μέντσικ από το 1937.

Συμμετέχουν οι κορυφαίοι βρετανοί σκακιστές A.Z. Τόμας, Φρ.Φ.Λ. Αλεξάντερ, Τζ. Είτκεν, Λ. Μπάροντεν.

Ο Σερ Τόμας (1881-1972) ήταν πρωταθλητής Βρετανίας το 1923 και το 1934, με συμμετοχή σε περισσότερα από 80 τουρνουά. Έπαιξε σε 7 Ολυμπιάδες από το 1927 έως το 1939. Σεβαστός από όλους, αντικειμενικός και οπαδός του «ευ αγωνίζεσθαι». Όμως, εκτός από το σκάκι διακρίθηκε ιδιαίτερα τόσο στο τένις όσο και στο μπάντμιντον.

Ο Αλεξάντερ (1909-1974), εκτός του ότι ήταν μάλλον ο κορυφαίος Βρετανός την περίοδο 1937-1955, στη διάρκεια του β' παγκοσμίου πολέμου ήταν ένας από τους τρεις κρυπτογράφους-

αναλυτές που «έσπασαν» τον κώδικα «Αίνιγμα» των γερμανών.

Ο Τζέιμς Είτκεν ήταν ένας ταλαντούχος εραστέχνης που κέρδισε δέκα φορές το πρωτάθλημα της Σκωτίας. Στο τουρνουά αυτό κατέλαβε την 4η θέση με 7 β.

Όμως τις τρεις πρώτες θέσεις κατέλαβαν οι ξένοι παίκτες: Στην τρίτη θέση βρέθηκε ο βετεράνος Ταρτακόβερ (με 8 β.), και στη 2η ο Τσεχοσλοβάκος 25χρονος Λ. Πάχμαν (με 8,5 β.).

Ο Πάχμαν -7 φορές πρωταθλητής της χώρας του, από το 1946 έως το 1966 και 1η σκακιέρα στις 7 από τις 8 Ολυμπιάδες που έπαιξε-, μετά την «άνοιξη της Πράγας» το 1968, άλλαξε άρδην τις πολιτικές του πεποιθήσεις, φυλακίστηκε δύο φορές, και μετά από 4 χρόνια έφυγε για την τότε Δυτική Γερμανία.

Νικητής αναδειχθήκε ο ελληνικής καταγωγής (έλληνας πατέρας, Ρωσίδα μητέρα) Γάλλος Νικολά Ροσσολίμο (1910-75), με 9 βαθμούς (8 νίκες και 2 ισοπαλίες). Γεννημένος στο Κιέβο, εγκαταστάθηκε στο Παρίσι με τη μητέρα του από το 1929 έως το 1953. Τότε μετανάστευσε στις ΗΠΑ και

συνέχισε το επάγγελμα του οδηγού ταξί που είχε και στη Γαλλία. Ήταν σημειωθεί ότι έπαιξε σε 2 Ολυμπιάδες με την ομάδα της Γαλλίας (1950, 1972) και σε 3 με την ομάδα των ΗΠΑ (1958, 1960 και 1966).

Ακολουθεί μία υπερμινιατούρα και ...ολίγος Ροσσολίμο.

Ursell, P.A. - O'Hanlon, John [C23]

Southsea, 1949

1.e4 e5 2.Bc4 Bc5 3.c3 Nf6 4.d4 exd4 5.e5 d5 6.exf6 dxc4 7.Qh5 Bf8??
[7...0-0! 8.Qxc5 Re8+ 9.Kf1? (9.Ne2) 9...dxc3+ 10.g3 Qd3+ 11.Kg2 Nd7 12.Qg5 Nx6 13.Nxc3 Re1 14.Nge2 Rxh1 15.Kxh1 Qf3+ 16.Kg1 Bh3 17.Nf4 Ne4] **8.Qe5+ Be6 9.fxg7 1-0**

Pachman, Ludek - Rossolimo, Nicolas [E32]

Southsea, 1949

1.d4 Nf6 2.c4 e6 3.Nc3 Bb4 4.Qc2 0-0 5.e4 d6 6.e5?! dxe5 7.dxe5 Ng4 8.Nf3 Nc6 9.Qe4? Bxc3+ 10.bxc3 Qd1+! 11.Kxd1 Nxf2+ 12.Kc2 Nxe4 13.Ba3 Rd8, και τα μαύρα κέρδισαν στην 70η κίνηση.

Εγιναν ...

Στα **Σκόπια**, από τις 9 έως τις 16/3, έγινε ισχυρό διεθνές όπεν τουρνουά 9 γύρων, με τη συμμετοχή 236 σκακιστών.

Στην πρώτη Θέση ισοβάθμιησαν 8 σκακιστές με 7/9.

Οι Δημήτρης και Θάνος Μαστροβασίλης, με 6/9, ήταν στην 26η και 27η Θέση. 100 Θέσεις πιο κάτω βρέθηκε και ο Ευγ. Ιωαννίδης, με 4,5/9.

Ο Χατζημανώλης (95ος με 5 β.), η Μανελίδη (4,5), Σπυριλάδης (4,5), Μηνάς (4,5), Αγγ. Σανδαλάκης (4). Κ. Νικολαΐδης (4), Σοϊλεμετζίδης (3,5) και Αντωνιάδου (2,5) ήταν

οι υπόλοιπες ελληνικές συμμετοχές.

Στο **Βουκουρέστι** έγινε το 30^ο διεθνές τουρνουά εις μνήμη Τσιοκαλέτα (12 παίκτες, πουλ).

Στις πρώτες δύο θέσεις τερμάτισαν οι Τάρλεβ (ΔΜ, Ουκρανία, 8/11) και Σίσκιν (ΜΔΜ, Ουκρανία, 6,5/11).

Η τελική βαθμολογία του τουρνουά της **Ζυρίχης**:

1. **Καρουάνα** 4 βαθμοί / 6 αγ.
2. **Ανάντ** 3
3. **Κράμνικ** 2,5
4. **Γκέλφαντ** 2,5

Γίνονται ...

Στο **17^ο διεθνές Νέκαρ** όπεν (28/3-1/4) στην περιοχή της Στουγγάρδης, συμμετέχουν 358 παίκτες στο α' τουρνουά, 286 στο β' και 93 στο γ'!

Στο ισχυρότερο, συμμετέχει και ο Σκέμπρης, μαζί με τους Μπακρά, Ναϊντίτς, Εντουαρτ, Νισιπέάνου, κ.ά.

Συνολικά θα παίχθιούν 9 γύροι (διπλοί κάθε μέρα!), εκτός της πρώτης).

Συν. ύψος επάθλων: 15.600 €

Το ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΚΑΚΙ είναι για σας! Για την προβολή του έργου των σωματείων και των σκακιστών. Όπως ίσως έχετε διαπιστώσει από τα προηγούμενα τεύχη, μας ενδιαφέρει να προβληθούν οι σύλλογοι και το έργο τους, τα

Στα γραφεία της ΕΣΟ, στις 23 Μαρτίου, έγινε **η Γ.Σ. της ΕΣΟ**, με βασικά θέματα την έγκριση του οικονομικού απολογισμού για το 2012 –που εγκρίθηκε με 17 ναι και τρία λευκά– και τα γενικότερα οικονομικά.

Η συμμετοχή ήταν εξαιρετικά μικρή, κάτι που θα πρέπει να προβληματίσει τόσο την ΕΣΟ, όσο και τον σκακιστικό κόσμο. Μόλις 21 σωματεία εκπροσωπήθηκαν, εκ των οποίων 9 ήταν από την Αττική. Όπως ήταν φυσικό, το θέμα της χρηματοδότησης δεν συζητήθηκε.

Θα γίνουν ...

Από τις **18 έως τις 30/4** ΔΕΝ θα γίνει στη Λισαβώνα το 3^ο γκραν-πρι της ΦΙΝΤΕ, όπως ανακοίνωσε η ίδια η Πορτογαλική ομοσπονδία. Θα γίνει τελικά στην πόλη **Τζουγκ** της Ελβετίας, τις ίδιες ημερομηνίες.

Συμμετέχουν οι: **Λέκο, Γκιρί, Πονομαριόβ, Γκασίμοβ, Γουάνγκ, Μορόζεβιτς, Καρουάνα, Μαμεντάροβ, Νακαμούρα, Ρατζάμποβ, Τοπάλοβ και Καριάκιν.**

Πρώτος αναπληρωματικός ο **Κάμσκο**.

Από **21 έως 30/4**, θα γίνει το παγκόσμιο πρωτάθλημα ερασιτεχνών, στο **Ιάσιο** της Ρουμανίας.

Στην **Ερέτρια** της Εύβοιας, από **27 έως 29 Απριλίου**, θα γίνουν οι τελικές φάσεις του ατομικού και του ομαδικού σχολικού πρωταθλήματος Ελλάδας 2013.

Στις **20 Απριλίου** ξεκινά το σούπερ τουρνουά εις μνήμην Αλιέχιν, -με διοργανωθή τη Ρωσική Σ.Ο.- στο μουσείο του Λούβρου, στο **Παρίσιο** (και ολοκληρώνεται στο Ρωσικό μουσείο της ...**Αγιας Πετρούπολης!**).

Η συμμετοχή ήταν εξαιρετικά μικρή, κάτι που θα πρέπει να προβληματίσει τόσο την ΕΣΟ, όσο και τον σκακιστικό κόσμο. Μόλις 21 σωματεία εκπροσωπήθηκαν, εκ των οποίων 9 ήταν από την Αττική. Όπως ήταν φυσικό, το θέμα της χρηματοδότησης δεν συζητήθηκε.

Μικρά & σκόρπια

Γεννήθηκαν τον Απρίλιο (ημέρα / έτος):

4/1937: Λάγιος Πόρτις

12/1973: Ζοέλ Λωτίέ,
/1985: Σ. Μαμεντιάροβ

13/1963: Γκάρυ Κασπάροβ

19/1969: Σούζαν Πόλγκαρ,
/1979: Αντ. Στεφάνοβα

20/1976: Ιω. Παπαϊωάννου

23/1963: Πία Κράμλινγκ,
/1984: Αλεξ. Κόστενιουκ

25/1955: Τζον Ναν

*****

Τον Απρίλιο του 1907, ο Εμμ. Λάσκερ νικά τον Μάρσαλ, και διατηρεί τον τίτλο του παγκόσμιου πρωταθλητή.

Τον Απρίλιο του 1921, ο Καπαμπλάνκα νικά τον Εμμ. Λάσκερ (+4 =10) και γίνεται ο νέος παγκόσμιος πρωταθλητής.

Τον Απρίλιο του 1957, ο Σμύσλοβ νικά τον Μποτβίνικ, με +6, -3, =13, και γίνεται ο νέος παγκόσμιος πρωταθλητής.

Στις 3 Απριλίου του 1975, η ΦΙΝΤΕ ανακηρρύσει νέο παγκόσμιο πρωταθλητή τον Αν. Κάρποβ.

ΑΣΤΑΝΑ, ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ, 2-13 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

του

ΤΑΚΗ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Επικεφαλής Διαιτητή των αγώνων

Το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Εθνικών Ομάδων Γυναικών του 2013 πραγματοποιήθηκε το διάστημα 2 με 13 Μαρτίου στην Αστάνα, τη πρωτεύουσα του Καζακστάν, με διοργανωτές τη Σκακιστική Ομοσπονδία του Καζακστάν και το Υπουργείο Αθλητισμού της χώρας, σε συνεργασία με τη FIDE. Είχα την ευκαιρία να πάρω μέρος σαν Επικεφαλής Διαιτητής της διοργάνωσης.

Το Πρωτάθλημα είχε αρχικά οριστεί να γίνει στη Τουρκία, αλλά ύστερα από αίτημα της Σκακιστικής Ομοσπονδίας του Καζακστάν η Τουρκική Ομοσπονδία της παραχώρησε τη διοργάνωση, διατηρώντας όμως το δικαίωμα συμμετοχής της Εθνικής της Ομάδας, ως ..... παραλίγο διοργανώτριας !

Έτσι οι δέκα (10) χώρες που πήραν μέρος, έχοντας εξασφαλίσει τη συμμετοχή τους από τις θέσεις που κατέλαβαν στην πρόσφατη Ολυμπιάδα της Κωνσταντινούπολης, το προηγούμενο αντίστοιχο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα του 2011 που είχε γίνει στη Τουρκία και τα Πρωταθλήματα Εθνικών Ομάδων Γυναικών των ηπείρων, ήταν κατά σειρά

δυναμικότητας (που προέκυπτε από το μέσο όρο των ΕΛΟ των τεσσάρων ισχυρότερων σκακιστριών της κάθε ομάδας) : Ουκρανία (2494), Γεωργία (2489), Ρωσία (2484), Κίνα (2472), ΗΠΑ (2386), Ρουμανία (2361), Ινδία (2354), Γαλλία (2335), Καζακστάν (2309) και Τουρκία (2162).

Οι ομάδες αποτελούνταν από τέσσερεις παίκτριες, συν μία αναπληρωματική.

Η Ουκρανία είχε έρθει με τη Κατερίνα Λαχνό (2547) στη πρώτη σκακιέρα και τη παγκόσμια πρωταθλήτρια Άννα Ουσένινα (2477) στη δεύτερη.

Η Γεωργία είχε έρθει με την ισχυρότερή της σύνθεση και επικεφαλής τη Νάνα Ντζαγκνίτζε (2554).

Η Ρωσία ήρθε χωρίς τις αδερφές Ναντέζντα και Τατιάνα Κοστντοεβά, που είχαν δηλώσει ότι δύσκολο θα είναι προπονητής της Εθνικής Ομάδας ο Σεργκέι Ρουμπλέφσκι, αυτές δεν θα αγωνιστούν με την Εθνική τους Ομάδα (βλέπετε αυτά συμβαίνουν και στις ..... καλύτερες οικογένειες !), αλλά με την πρώτη παγκόσμια πρωταθλήτρια Αλεξάνδρα Κόστενιουκ στη δεύτερη σκακιέρα και με την επανεμφάνιση ύστερα από αρκετά χρόνια της Αλίσα Γκαλιάμοβα (2459) στη τέταρτη σκακιέρα.

Η Κίνα ήρθε χωρίς τις δύο καλύτερές της παίκτριες, τη Χου Γιφάν (2617) και τη Ζάο Ζούε (2565), αλλά με τη παγκόσμια πρωταθλήτρια Νεανίδων Γκούο Κι (2387) στη τέταρτη σκακιέρα, η Ινδία χωρίς τη Χάμπι Κονέρου (2597) και τη Χαρίκα Ντροναβάλι (2510) και η Γαλλία χωρίς τη

Μαρί Σεμπάγκ (2537), ενώ οι ΗΠΑ ήρθαν με ισχυρή ομάδα και επικεφαλής στις δύο πρώτες σκακιέρες την Άννα Ζατόνσκι (2474) και την Ιρίνα Κράς (2448).

Το ξενοδοχείο που έγιναν οι αγώνες και έμειναν όλοι οι επίσημοι, παίκτριες, αρχηγοί, προπονητές, διαιτητές και λοιποί συμμετέχοντες ήταν το Duman, που βρίσκονταν κοντά στο κέντρο της πόλης και πρόσφερε όλες τις ανέσεις για το επίπεδο της διοργάνωσης.

Οι κύριοι χορηγοί της διοργάνωσης ήταν η επενδυτική εταιρεία Σάμρουκ-Καζίνα (καμιά σχέση με ....καζίνο !) και η τράπεζα Τσέσναμπάνκ.

Ο αγωνιστικός χώρος που είχαν επιλέξει οι διοργανωτές ήταν το φουαγίε του συνεδριακού κέντρου του ξενοδοχείου και αποτέλεσε το μελανό σημείο της διοργάνωσης, με το δεδομένο ότι ήταν ανοικτός προς το χώρο υποδοχής και τις αιθουσές εκδηλώσεων του ξενοδοχείου, με αποτέλεσμα συχνά ο θόρυβος που δημιουργούνταν στους χώρους αυτούς να φτάνει στο χώρο των αγώνων και να δημιουργεί πρόβλημα. Οι διοργανωτές είχαν τοποθετήσει μεγάλο αριθμόν εθελοντών στους χώρους του ξενοδοχείου σε μια προσπάθεια να περιορίσουν το πρόβλημα, χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία. Παρόλα αυτά διαμαρτυρίες από πλευράς των παίκτριών δεν υπήρξαν.

Η τελετή έναρξης έγινε στις 2 Μαρτίου στην αιθουσα εκδηλώσεων του ξενοδοχείου, με τη παρουσία του Προέδρου της FIDE Κιρσάν Ιλιούμπτζινοφ, του Προέδρου της Σκακιστικής Ομοσπονδίας του Καζακστάν

Ασέτ Ισεκέσεφ, του Υφυπουργό Αθλητισμού του Καζακστάν ίλσάρ Καναγκάτοφ, εκπροσώπους των χορηγών, επισήμων της FIDE και της Ομοσπονδίας, των παικτριών και πλήθους κόσμου.

Στο αγωνιστικό μέρος η διοργάνωση είχε ..... τα πάντα ! Από διάφορα ..... ευτράπελα, πολύ..... θόρυβο, καλές παρτίδες, αβλεψίες, «στηρίματα», μεγάλη αγωνία για την έκβαση αρκετών ματς, αλλά και αγωνία για την ποιές ομάδες θα κατακτήσουν τα μετάλλια. Όλες οι συμμετέχουσες όμως το ..... διασκέδασαν και με το παραπάνω !

Τákēs Nikolopoulouς

Ο πρώτος γύρος ξεκίνησε στις 3.00 το μεσημέρι της επόμενης μέρας (Σάββατο) και η ολοκλήρωσή του επιφύλαξε μία μικρή έκπληξη, μια που η ομάδα των ΗΠΑ δεν κατάφερε να κερδίσει την ομάδα του Καζακστάν, παραχωρώντας ισοπαλία 2-2. Τα φαβορί Ουκρανία, Ρωσία, Γεωργία και Κίνα ξεκίνησαν με εύκολες νίκες επί των Ινδία, Ρουμανία, Τουρκία και Γαλλία αντίστοιχα.

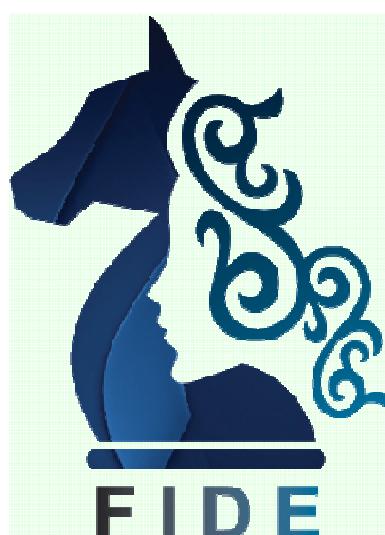
Στο δεύτερο γύρο η Κίνα κέρδισε εύκολα το πρώτο ντέρμπι, νικώντας τη Γεωργία με 3-1, με τη Νάνα Ντζαγκνίτζε (2554), έχοντας καλύτερη θέση, να «στήνει» μία διαφορά (πύρο για αξιωματικό) αμέσως μετά τη πίεση χρόνου, στη παρτίδα της πρώτης σκακιέρας με τη Γιου Βενγιούν (2505). Η έκπληξη του γύρου ήρθε στη συνάντηση Ουκρανίας – Ρουμανίας 2-2, όπου οι Ουκρανές (χωρίς την Ουσένινα, που πήρε το πρώτο της ρεπότ) έπαιξαν εντελώς χαλαρά και έκαναν τέσσερις ισοπαλίες. Η Ρωσία κέρδισε το Καζακστάν 3-1, αλλά με τη Γκουλισκάν Ναχμπάεβα (2344) να κερδίζει στη πρώτη σκακιέρα τη Βαλεντίνα

Γκούνινα (2505), η οποία έκανε αβλεψία στη 14η μόλις κίνηση, χάνοντας στη συνέχεια έναν ίππο !

Στο τρίτο γύρο η Κίνα, υπό τη παρουσία του Κινέζου Πρόξενου στην Αστάνα Ζου Λι, κέρδισε την ομάδα των ΗΠΑ 3.5-0.5 (μόνο η Ιρίνα Κρας (2448) διασώθηκε με ισοπαλία με τη Χουάνγκ Κιάν (2476)) και η Ρωσία τη Τουρκία με 4-0. Η Ουκρανία δυσκολεύτηκε με το Καζακστάν, κερδίζοντας μόλις 2.5-1.5, με τη Ίνα Γκαπονένκο (2421) να χάνει στη τέταρτη σκακιέρα από τη μικρότερη παίκτρια των αγώνων, τη 13χρονη Ζανσάγια Αμπντουμαλίκ (2187), και την Άννα Ουσένινα (2477) να αναγκάζεται να κάνει ισοπαλία με τριπλή επανάληψη στη δεύτερη σκακιέρα με την Γκουλμίρα Νταουλέτοβα (2265), κινδυνεύοντας μάλιστα να χάσει το παιχνίδι.

Με την έννοια της να αποφύγει την ήττα, η παγκόσμια πρωταθλήτρια βιάστηκε να υπογράψει την ισοπαλία στην 26η κίνηση (ενώ υπήρχε στη Προκήρυξη των Αγώνων σχετική απαγόρευση οποιασδήποτε πρότασης πριν τη 30η κίνηση), και χωρίς να γράψει στο παρτίδιοφυλλό της τη συνέχεια της τριπλής επανάληψης που έπρεπε να παιχτεί !

Την πρόλαβα στο....ασανσέρ του ξενοδοχείου και τη γύρισα πίσω στη σκακιέρα, μαζί με την αντίπαλο της. Αφού τους εξήγησα το θέμα με τους κανονισμούς τις υποχρέωσα να παίξουν και να γράψουν τις κινήσεις της τριπλής επανάληψης, ολοκληρώνοντας τη παρτίδα ώστε να μην υπάρχει πρόβλημα ! Η Ουκρανή κατάλαβε τη .... «γκάφα» τους και συμμορφώθηκε αμέσως, ενώ η Καζάκα δυσανασχέτησε ελαφρά αλλά τελικά υπάκουσε !

Κατά τη διάρκεια του γύρου (ήταν Δευτέρα) διαπίστωσα ξαφνικά ότι κάποιες πολύ κομψές κυρίες με ακριβές τουαλέτες περνούσαν μέσα από το χώρο των Θεατών και εξαφανίζοντουσαν πίσω από τα μεγάλα πανό των χορηγών, που είχαν τοποθετήσει στον αγωνιστικό χώρο οι διοργανωτές , ενώ έντονοι θόρυβοι ακουγόντουσαν από το μέρος εκείνο της αίθουσας !

Αμέσως μετά ανακάλυψα ότι πίσω από τα πανό υπήρχε μια πόρτα που ήταν η είσοδος ενός ..... Σαλονιού Ομορφιάς, που λειτουργούσε στο χώρο του ξενοδοχείου ! Οι άνθρωποι του ξενοδοχείου με διαβεβαίωσαν ότι δεν μπορούσαν να σταματήσουν τη λειτουργία του κατά τις ώρες των αγώνων γιατί ο ιδιοκτήτης του πλήρωνε πολλά λεφτά για την ενοικίαση του χώρου, που λειτουργούσε μόνο τις καθημερινές !

Το μόνο που κατάφερα σε διαπραγματεύσεις με τον ιδιοκτήτη του Σαλονιού ήταν να περιοριστούν κατά το δυνατόν οι θόρυβοι, καθώς και .....μια έκπτωση 50% σε όσες από τις συμμετέχουσες αποφάσισαν να επισκεφτούν το Σαλόνι Ομορφιάς κατά τη διάρκεια του Πρωταθλήματος !

Στον τέταρτο γύρο παραλίγο όλα τα αποτελέσματα να έρθουν 2-2 ! Μόνο η Ουκρανία ..... «έσωσε τη παρτίδα», κερδίζοντας τη Τουρκία μόλις 2.5-1.5, με την Ουσένινα να κερδίζει τη Μπετούλ Γιλντίζ (2341) στη πρώτη σκακιέρα (η Λαχνό πήρε το ρεπό της) και 3 ισοπαλίες !

Το ντέρμπι Ρωσία – Κίνα που ήρθε 2-2, είχε τέσσερις νίκες, στις 2 πρώτες σκακιέρες για τις Ρωσίδες και στις 2 τελευταίες για τις Κινέζες ! Η Γεωργία άφησε βαθμό στην Ινδία, μια που η Νάνα Ντζαγκνίτζε (2554) έχασε από την Έσα Καραβάντε (2387), ενώ η Νίνο Χουρτσίτζε (2437) δεν μπόρεσε να δει τη συνέχεια μας σε 3 κινήσεις στη παρτίδα της με τη Σουαμινάθαν Σούμια (2283) και έκανε ισοπαλία !

Μετά το τέλος του τέταρτου γύρου Κίνα, Ρωσία και Ουκρανία ήταν επικεφαλής με 7 βαθμούς, με τη Γεωργία να ακολουθεί με 5.

Λίγο πριν το ξεκίνημα του 4^{ου} γύρου η διεύθυνση του ξενοδοχείου με ενημέρωσε ότι την επόμενη μέρα και κατά τις 6 το απόγευμα θα ξεκινούσε στο χώρο εκδηλώσεων του ξενοδοχείου (ακριβώς κάτω από το χώρο των αγώνων !) ένα πάρτυ μιας εταιρείας που βράβευε τα στελέχη της, και θα είχαν δυνατή μουσική και έντονο θόρυβο !

Προσπάθησα να τους εξηγήσω ότι την ώρα που θα ξεκινούσε το πάρτυ και η μουσική θα ήταν οι πρώτες πιέσεις χρόνου στους αγώνες και το πρόβλημα θα ήταν τεράστιο ! Δεν ήταν δυνατόν να συμβεί κάπι τέτοιο σε Παγκόσμιο Πρωτάθλημα !

(συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

"Υστερα από πάρα πολλές διαπραγματεύσεις και συνεννοήσεις με τους ανθρώπους του ξενοδοχείου και της εταιρείας κατάφερα να τους πείσω να ξεκινήσουν τη μουσική στο πάρτο μετά τις 8 η ώρα, πού ήλπιζα οι περισσότερες παρτίδες να έχουν τελειώσει! Κάλεσα παράλληλα και νέα συνάντηση αρχηγών, προκειμένου να τους ενημερώσω για το θέμα. Οι αρχηγοί της Ουκρανίας και της Γεωργίας αρνήθηκαν την πρόταση που έκανα να ξεκινήσει ο γύρος νωρίτερα, με το σκεπτικό ότι χρειάζονταν όλο το χρόνο για τη προετοιμασία των ομάδων τους!"

Τελικά την επόμενη μέρα και όταν ξεκίνησε η μουσική δύο μόνο παρτίδες παίζονταν ακόμη. Η μια τελείωσε λίγο μετά, αλλά η δεύτερη, μεταξύ Ουσένινα - Χουάνγκ Κιάν, ήταν πολύ κρίσιμη και θα έκρινε την έκβαση του ματς Κίνα - Ουκρανία που έκεινη τη στιγμή ήταν 1-2. Η θέση της Ουσένινα όμως ήταν τόσο κερδισμένη που ο αρχηγός της Κίνας αρνήθηκε να δώσει στη παικτριά του τις ωσασπίδες, που οι διοργανωτές είχαν αγοράσει για κάθε ενδεχόμενο! Έτσι η παρτίδα ολοκληρώθηκε 15 λεπτά αργότερα με τελικό σκορ της συνάντησης 3-1 υπέρ της Ουκρανίας και χωρίς καμιά διαμαρτυρία παικτριών ή αρχηγών!

Σοφί Μιγιέ

Στο πέμπτο γύρο λοιπόν η Ουκρανία πήρε το μεγάλο ντέρμπι με τη Κίνα με 3-1 και παρέμεινε στη κορυφή της βαθμολογίας μαζί με τη Ρωσία, που κέρδισε 3.5-0.5 τη Γαλλική ομάδα, παρότι η Βαλεντίνα Γκούνινα (2505) στη πρώτη σκακιέρα έβγαλε χαμένη θέση με τη Σοφί Μιγιέ (2401), αλλά κατάφερε τελικά να τη κερδίσει!! Ο πρώτος βαθμός στη γενική κατάταξη ήρθε για τη Τουρκική ομάδα, μετά την ισοπαλία με τη Ρουμανία.

Η επόμενη μέρα, 8 Μαρτίου, ήταν η Ημέρα της Γυναικας, που θεωρείται μεγάλη εορτή

για όλο το κόσμο, και ήταν ημέρα έκοπαρασης για το Πρωτάθλημα.

Οι διοργανωτές οργάνωσαν για όλους τους συμμετέχοντες στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα μια επίσκεψη στο Προεδρικό Μουσείο της Αστάνα (όπου ο πρώτος Πρόεδρος της χώρας Νουρσουλτάν Ναζαρμπάγιεφ εκθέτει τα αντικείμενα που του έχουν χαρίσει Πρόεδροι άλλων χωρών της υφηλίου σε εθιμοτυπικές επισκέψεις !) και μια περιήγηση στη πόλη, ενώ στη συνέχεια παρέθεσαν σε όλους επίσημο δείπνο, όπου βράβευσαν όλες τις γυναικες του Πρωταθλήματος (παικτριες, αρχηγούς, προπονήτριες, διαιτήτριες), δίνοντάς τους πολύ όμορφα πορσελάνινα πιάτα !

Στο Μουσείο τα πιο ενδιαφέροντα εκθέματα ήταν τα σκακιστικά σετ που είχε δεχτεί σαν δώρα ο Πρόεδρος της χώρας από διάσημους από όλο το κόσμο, ενώ τα πιο ωραία κομμάτια ήταν αυτά που είχαν προσφέρει ο πρόεδρος της Λευκορωσίας Λουκασένκο και ο Παγκόσμιος Πρωταθλητής Βίσυ Άναντ!

Το σκάκι στο Καζακστάν είναι ευρύτατα καλλιεργημένο, με ιδιαίτερη έμφαση στις νεαρές ηλικίες και στα Σχολεία και οι αρμόδιοι τόνισαν ότι μετά από κάθε τέτοια διοργάνωση στη χώρα τους παρατηρείται μια έξαρση ενασχόλησης με το σκάκι παιδιών κυρίως μικρών ηλικιών. Καθημερινά στους αγώνες υπήρχε προσέλευση θεατών όλων των ηλικιών, που παρακολούθησαν τους αγώνες στην αίθουσα αλλά και στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο με οιθόνες που έδειχναν τους αγώνες, ενώ τέσσερα (4) τοπικά κανάλια τηλεόρασης κάλυψαν καθημερινά όλους τους αγώνες και έπαιρναν συνεντεύξεις από τις παικτριες και τους αρχηγούς των ομάδων. Οι επιτυχίες των κοριτσιών του Καζακστάν προβάλλονταν ιδιαίτερα σε όλα τα τοπικά ΜΜΕ.

Η Αστάνα είναι από το 1997 η πρωτεύουσα του Καζακστάν (πριν ήταν η Άλμα Άτα). Είναι μια σύγχρονη πόλη με πληθυσμό 800.000 κατοίκων περίπου. Είναι ταχύτατα αναπτυσσόμενη, με άνετους δρόμους και εντυπωσιακά καινούργια κτίρια, όπως το Προεδρικό Μέγαρο, ο Πύργος Μπατίερέκ, που είναι το σήμα κατατεθέν της πόλης, η Πυραμίδα της Ειρήνης, πολλά τζαμιά , τα κτίρια της Βουλής κ.α.

Το ηπειρωτικό κλήμα όμως της περιοχής αυτής της Κεντρικής Ασίας, με θερμοκρασίες από -40° το χειμώνα έως +40° το καλοκαίρι, αποτελεί σοβαρό πρόβλημα (τουλάχιστον για μας τους Ευρωπαίους !). Κατά τις δώδεκα ημέρες που διήρκεσε το τουρνουά η θερμοκρασία δεν ανέβηκε από τους -18°, ενώ βρέθηκε και στους -25° ! Έτσι η κυκλοφορία μας στη πόλη περιορίστηκε στο ελάχιστο !

Στον έκτο γύρο υπήρχε ακόμα ένα μεγάλο ντέρμπι μεταξύ Ρωσίας και Γεωργίας, που έληξε και αυτό ισόπαλο 2-2, αφού η Νάνα Ντζαγκνίτζε (2554) και η Μπέλα Κοτενασβίλι (2499) κέρδισαν τις Βαλεντίνα Γκούνινα (2505) και Αλεξάνδρα Κόστενιουκ (2495), αλλά η Λέλα Γιαβακισβίλι (2464), έχοντας εντελώς κερδισμένη θέση στη τρίτη σκακιέρα με την Άλισα Γκαλιάμοβα (2459), δεν κατάφερε να κάνει ούτε ισοπαλία, ενώ η Όλγα Γκίρια (2440) κέρδισε τη Σαλόμη Μέλια (2419) στη τέταρτη σκακιέρα.

Η Ουκρανία, κερδίζοντας με 4-0 τη Γαλλία πέρασε μόνη επικεφαλής στη βαθμολογία, ενώ η Κίνα, που κέρδισε 3-1 τη Ρουμανία, ήταν στη τρίτη θέση.

Στον έβδομο γύρο η Ουκρανία πήρε εύκολα το ντέρμπι με την ... απογοητευμένη Γεωργία με 3-1 και παρέμεινε πρώτη με 13 βαθμούς, ενώ η Ρωσία έχασε από το κακό της «διάιμονα», την ομάδα των ΗΠΑ, με 2.5-1.5, με την Ιρίνα Κρας (2448) να κερδίζει την Αλεξάνδρα Κόστενιουκ (2495) και τη Βικτόρια Νι (2263) την Όλγα Γκίρια (2440). Έτσι η Κίνα, κερδίζοντας 3-1 το Καζακστάν πέρασε στη δεύτερη θέση με 11 βαθμούς, αφήνοντας τη Ρωσία στη τρίτη με 10 και τη Γεωργία στη τέταρτη με 8.

Στον όγδοο γύρο τα φαβορί κέρδισαν εύκολα. Η Ουκρανία νίκησε τις ΗΠΑ 2.5-1.5, αλλά με τη παγκόσμια πρωταθλήτρια Άννα Ουσένινα να σημειώνει τη μια και μοναδική της ήττα στο τουρνουά από την Ιρίνα Κρας. Η Κίνα κέρδισε με 4-0 τη Τουρκία, η οποία βρισκόταν μόνιμα στη τελευταία θέση της βαθμολογίας. Η Ρωσία επανήλθε στις νίκες κερδίζοντας την Ινδία με 2.5-1.5 και η Γεωργία κέρδισε τη Ρουμανία 3-1. Έτσι πριν το τελευταίο γύρο και το μεγάλο ντέρμπι Ρωσία - Ουκρανία, η βαθμολογία ήταν : Ουκρανία 15β., Κίνα 13β., Ρωσία 12β., Γεωργία 10β.

Ήταν προφανές ότι η Ρωσία δεν μπορούσε πλέον να διεκδικήσει τη πρώτη θέση, αλλά ήταν ο ρυθμιστής όλων των μεταλλίων ! Έτσι τη τελευταία μέρα άλλοι περίμεναν μια μεγάλη μάχη στο ντέρμπι Ρωσία - Ουκρανία, με απροσδιόριστα αποτελέσματα στη τελική κατάταξη και άλλοι απλά τέσσερεις «άχρωμες» ισοπαλίες, που θα έδιναν το χρυσό μετάλλιο στην Ουκρανία, το αργυρό στη Κίνα και το χάλκινο στη Ρωσία.

Τελικά επαληθεύτηκαν οι δεύτεροι !

Σε όλη τη διάρκεια του τελευταίου γύρου ο αρχηγός της Ρωσικής ομάδας Σεργκέι Ρουμιτλέφσκι βρισκόταν πάνω από τις σκακιέρες του ματς Κίνα - Ινδία, σε μια προσπάθεια να διακρίνει αν οι Ινδές είχαν ελπίδες για το .... Θαύμα, να νικήσουν δηλαδή τις Κινέζες ! Όταν κατάλαβε ότι αυτό δεν θα συνέβαινε ποτέ, αποδέχθηκε τις ισοπαλίες και στις τέσσερις σκακιέρες (σε 31 και 32 κινήσεις !) στο ματς της ομάδας του με την Ουκρανία και την

κατάκτηση του χάλκινου μεταλλίου, αφήνοντας το χρυσό στην Ουκρανία. Η Κίνα κέρδισε 2.5-1.5 και πήρε το αργυρό μετάλλιο. Η Γεωργία κέρδισε 2.5-1.5 το Καζακστάν, αλλά η 13χρονη Ζανσάγια Αμπντουμαλίκ (2187) σημείωσε ακόμα ένα εντυπωσιακό αποτέλεσμα, κερδίζοντας τη Nino Xourotstizé (2437), με θυσία μάλιστα πύργου !. Οι ΗΠΑ έκαναν ένα «ειρηνικό» 2-2 με τη Ρουμανία, με τέσσερεις ισοπαλίες, παιρνόντας τη τιμητική έκτη θέση και στη μεγάλη μάχη της ουράς η Γαλλία κέρδισε τη Τουρκία 3.5-0.5 και πήρε αυτή την ένατη θέση, αφήνοντας τα κορίτσια της Τουρκίας στη τελευταία δέκατη θέση.

Έτσι η τελική κατάταξη ήταν :

1. **Ουκρανία** 16 β.
2. **Κίνα** 15β.
3. **Ρωσία** 13β.
4. **Γεωργία** 12β.
5. **Ινδία** 9β.
6. **ΗΠΑ** 8β.
7. **Καζακστάν** 6β. και 15.5π.
8. **Ρουμανία** 6β. και 14.5π.
9. **Γαλλία** 4β.
10. **Τουρκία** 1β.

Τα καλύτερα αποτελέσματα κατά σκακιέρες ήταν :

- 1η σκακιέρα : 1. Γιου Βενγιούν (Κίνα)
7β./9αγ., 2. Κατερίνα Λαχνό (Ουκρανία)
5.5β./8αγ., 3. Βαλεντίνα Γκούνινα (Ρωσία)
5β./8αγ.

Αννα Ουσένινα

- 2η σκακιέρα : 1. Ιρίνα Κρας (ΗΠΑ) 7β./9αγ.,
2. Άννα Ουσένινα (Ουκρανία) 6β./8αγ., 3.
Αλεξάνδρα Κόστενιουκ (Ρωσία) 4.5β./7αγ.
3η σκακιέρα : 1. Ταν Ζονγκί (Κίνα) 7β./9αγ.,
2. Μαρίγια Μούζητσουκ (Ουκρανία)

5.5β./8αγ., 3. Λέλα Γιαβακισβίλι (Γεωργία)
4.5β./7αγ. και Νατάλια Πογκόνινα (Ρωσία)
4.5β./7αγ.

4η σκακιέρα : 1. Νατάλια Ζούκοβα (Ουκρανία) 6β./8αγ., 2. Γκούο Κι (Κίνα)
6β./8αγ., 3. Μαίρη Αν Γκόμες (Ινδία)
6.5β./9αγ.

5η σκακιέρα (αναπτληρωματική) : 1. Όλγα Γκίρια (Ρωσία) 6.5β./8αγ., 2. Σαλόμε Μέλια (Γεωργία) 4β./6αγ., 3. Σούμια Σουαμινάθαν (Ινδία) 5β./8αγ.

Όλγα Γκίρια

Στο αγωνιστικό κομμάτι μπορούμε να πούμε ότι η Ουκρανία ήταν άξια πρωταθλήτρια. Ξεκίνησε κάπως χαλαρά το τουρνουά με δύσκολες νίκες και ισοπαλία με τη Ρουμανία στο δεύτερο μόλις γύρο, αλλά πήρε τα ντέρμπτι στη συνέχεια και παρέμεινε αήττητη ως το τέλος, παραχωρώντας μόνο μια ακόμη ισοπαλία, στο τελευταίο γύρο με τη Ρωσία, που σιγούρευε το χρυσό μετάλλιο.

Η ομάδα της Κίνας έκανε πολύ καλή εμφάνιση, χάνοντας μόνο από την Ουκρανία και κάνοντας ισοπαλία με τη Ρωσία, και πήρε δίκαια τη δεύτερη θέση.

Η Ρωσία απογοήτευσε, κάνοντας ισοπαλία με τη Γεωργία σε ένα ματς που έπρεπε κανονικά να χάσει και χάνοντας στη συνέχεια απρόσμενα από τις ΗΠΑ, μαζί με τις ελπίδες της για τη πρώτη θέση. Ο αρχηγός βέβαια της ομάδας Σεργκέϊ Ρουμπλέφσκι παρόλα αυτά ανέφερε ότι και η τρίτη θέση είναι επιπυχία !.

Η Γεωργία έχασε την ευκαιρία για καλύτερη θέση στη τελική κατάταξη αφού δεν μπόρεσε να νικήσει τη Ρωσία, ενώ Ινδία και ΗΠΑ πήραν τις αναμενόμενες θέσεις.

Εξαιρετική εμφάνιση πραγματοποίησε η νεανική ομάδα του Καζακστάν, που αγωνίστηκε πολύ μαχητικά σε όλα τα ματς και οι παικτριές της σημείωσαν μερικά σπουδαία αποτελέσματα (η πρώτη τους σκακιέρα Γκουλισκάν Ναχμπάγιεβα έκανε 5.5 βαθμούς σε 9 αγώνες, πήρε 35 βαθμούς ΕΛΟ και πέτυχε νόρμα Διεθνούς Μαίτρ Ανδρών, ενώ η αναπτληρωματική τους παικτριά Ζανσάγια Αμπντουμαλίκ έκανε 3 βαθμούς σε 6 αγώνες και πήρε 22 βαθμούς ΕΛΟ !).

Κανένα πρόβλημα δεν δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια των αγώνων και οι Διαιτητές (ο βοηθός Επικεφαλής Διαιτητής ήταν ο ΔΔ Σεργκέϊ Γιουρόφσκι από το Καζακστάν και οι άλλοι Διαιτητές ήταν η ΔΔ Αναστασία Σορόκινα από την Αυστραλία, ο ΔΔ Χουσάν Τουρντιαλίεφ από το Ουζμπεκιστάν, η ΔΔ Μαρίκα Γιαπαρίντζε από τη Γεωργία, και οι ΦΔ Όλεγκ Ρίνας και Αρσέν Ουτέσεφ από το Καζακστάν) είχαν σχετικά έγκλια έργο.

Καμία ένσταση δεν υποβλήθηκε και η Επιτροπή Ενστάσεων των αγώνων (Πρόεδρος ήταν ο ΔΔ Ιγνάτιος Λεόνγκι από τη Σιγκαπούρη, Γεν. Γραμματέας της FIDE και μέλη οι Λαχντάρ Μαζούζ από τη Γερμανία, Πρόεδρος της Σκακιστικής Ένωσης της Αφρικής, και Βανίκ Ζαχαρίαν από την Αρμενία, Αντιπρόεδρος της FIDE) έκανε ευχάριστες διακοπές στις πολικές θερμοκρασίες της Αστάνα !

Στο οργανωτικό κομμάτι οι σχετικά χωρίς σπουδαία πείρα τέτοιων διοργανώσεων άνθρωποι της Σκακιστικής Ομοσπονδίας του Καζακστάν κατέβαλαν φιλότιμες προσπάθειες και κατάφεραν να παρουσιάσουν ένα αρκετά καλό επίπεδο διοργάνωσης, ώστε όλοι όσοι πήραν μέρος να μείνουν ευχαριστημένοι και να μην υπάρξουν παράπονα από κανένα συμμετέχοντα.

Με εξαίρεση την επιλογή του αγωνιστικού χώρου και το μικρό ..... μπάχαλο της τελετής λήξης (όπου οι διοργανωτές παρέλειψαν να αναφέρουν τις γνωσίες διαιτητικές της διοργάνωσης, παρέλειψαν να αναφέρουν τα ονόματα των παικτριών των ομάδων που πήραν τα μετάλλια, παρέλειψαν να καλέσουν τον εκπρόσωπο της FIDE να απευθύνει χαιρετισμό, έστησαν τον κόσμο που ήρθε στη τελετή μισή και πλέον ώρα για να προλάβει ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας να έρθει στις απονομές κ.α.) η διοργάνωση μπορεί να κριθεί σαν επιτυχημένη.

Οι άνθρωποι της Ομοσπονδίας μάλιστα, σε συζητήσεις με το Πρόεδρο της FIDE φάνηκαν αποφασισμένοι να συνεχίσουν να αναλαμβάνουν κι άλλες ανάλογες διοργανώσεις, όπως κάποιο μελλοντικό τουρνουά Γκραν Πρι, και με απώτερο στόχο τη Σκακιστική Ολυμπιάδα του 2018!

Η ΠΡΟΑΓΩΓΗ & Ο ... ΑΝΕΣΤΡΑΜΜΕΝΟΣ ΠΥΡΓΟΣ !

**του
ΤΑΚΗ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ**

Διεθνούς Διαιτητή

Η Προαγωγή είναι μια κίνηση που μερικές φορές δημιουργεί προβλήματα κατά τη διάρκεια μιας παρτίδας, που ο Διαιτητής πρέπει να είναι έτοιμος να τα αντιμετωπίσει με το σωστό τρόπο.

Το σχετικό άρθρο των Κανόνων του Σκακιού προβλέπει :

3.7.ε. « Όταν ένα πιόνι φτάνει στη τελευταία γραμμή από την αρχική του θέση, πρέπει να ανταλλάσσεται σαν μέρος της ίδιας κίνησης στο ίδιο τετράγωνο, με μία νέα Βασίλισσα, Πύργο, Αξιωματικό ή Ίππο του ίδιου χρώματος. Η επιλογή του παίκτη δεν περιορίζεται σε κομμάτια που έχουν προηγουμένως «φαγωθεί». Αυτή η ανταλλαγή ενός πιονιού για ένα άλλο κομμάτι ονομάζεται «προαγωγή» και η δράση του νέου κομματιού είναι άμεση! ».

Το άρθρο 4.4.δ. (Η κίνηση των κομματιών) αναφέρει :

4.4.δ. «Εάν ο παίκτης που έχει τη κίνηση προάγει ένα πιόνι, η επιλογή του κομματιού οριστικοποιείται όταν το κομμάτι ακουμπήσει το τετράγωνο προαγωγής».

Δηλαδή ακόμα και όταν ο παίκτης συνεχίσει να κρατάει με το χέρι του το νέο κομμάτι που ακουμπάει πάνω στο τετράγωνο προαγωγής, δεν μπορεί να το αλλάξει με κάποιο άλλο !

Ακόμα το άρθρο 4.6.γ. αναφέρει :

4.6.γ. « Όταν σαν μία κανονική κίνηση ή σαν μέρος μιας κανονικής κίνησης, ένα κομμάτι έχει αφεθεί σε ένα τετράγωνο, δεν μπορεί να μετακινηθεί σε ένα άλλο τετράγωνο στην ίδια κίνηση. Στη περίπτωση της προαγωγής ενός πιονιού η κίνηση θεωρείται ότι έχει γίνει όταν το πιόνι έχει μετακινηθεί από τη σκακιέρα και το χέρι του παίκτη έχει αφήσει το νέο

κομμάτι, αφού το τοποθέτησε στο τετράγωνο της προαγωγής. Εάν ο παίκτης έχει αφήσει από το χέρι του το πιόνι που έχει φτάσει στο τετράγωνο της προαγωγής, η κίνηση θεωρείται ότι δεν έχει γίνει ακόμα, αλλά ο παίκτης δεν έχει πλέον το δικαίωμα να παίξει το πιόνι σε άλλο τετράγωνο».

οι ηλεκτρονικές σκακιέρες στα τουρνουά της FIDE, το πρόγραμμα της καταγραφής των παρτίδων δεν δεχόταν το τρόπο της προαγωγής του πιονιού κατευθείαν από την έβδομη γραμμή και θεωρούσε τη κίνηση αντικανονική. Έτσι και πολλοί Διαιτητές θεωρούσαν τον τρόπο αυτό της προαγωγής αντικανονική κίνηση και επέβαλλαν κάθε φορά την αντίστοιχη ποινή.

Το πρόβλημα γινόταν εντονότερο στις παρτίδες Blitz, όπου η αντικανονική κίνηση μπορεί να οδηγήσει άμεσα στην απώλεια της παρτίδας. Πολλές παρτίδες χάθηκαν μ' αυτό το τρόπο και πολλά παράπονα έφταναν στη FIDE κατά καιρούς.

Ήταν όμως φανερό ότι μια τέτοια θεώρηση δημιουργούσε έντονη αδικία, δεδομένου ότι η πρόθεση του παίκτη στη περίπτωση της Προαγωγής είναι ξεκάθαρη (να αλλάξει το πιόνι με κάποιο άλλο κομμάτι), από οποιαδήποτε γραμμή κι αν απομακρύνει το πιόνι (έβδομη ή όγδοη). Έτσι με εισήγηση της Επιπροπής των Κανόνων του Σκακιού και Κανονισμών Τουρνουά της FIDE δόθηκε εντολή στους προγραμματιστές να τροποποιήσουν το πρόγραμμα καταγραφής των παρτίδων από τις ηλεκτρονικές σκακιέρες, ώστε να μη θεωρείται αντικανονική μια τέτοια κίνηση προαγωγής του πιονιού από την έβδομη γραμμή. Επίσης ανάλογη κατευθυντήρια οδηγία δόθηκε και στους Διαιτητές.

Δυστυχώς όμως αυτή η ερμηνεία του άρθρου 3.7.ε. δεν συμπεριλήφθηκε ποτέ στις αλλαγές των κανόνων του σκακιού (που γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια από τη FIDE), με αποτέλεσμα ανάλογα περιστατικά να εξακολουθήσουν να συμβαίνουν, ακόμα και σε σημαντικά τουρνουά.

Το θέμα λύνεται οριστικά στο νέο κείμενο των Κανόνων του Σκακιού, που θα τεθεί σε ισχύ από τη 1η Ιουλίου του 2013 και στο οποίο έχει προστεθεί στο άρθρο 3.7.ε. μια παράγραφος που αναφέρει ότι:

Επίσης το άρθρο 6.12.β. (Το σκακιστικό χρονόμετρο) αναφέρει :

6.12.β. « Ένας παίκτης μπορεί να σταματήσει τα χρονόμετρα μόνο με σκοπό να ζητήσει τη βοήθεια του Διαιτητή, για παράδειγμα όταν έχει γίνει προαγωγή και το απαιτούμενο κομμάτι δεν είναι διαθέσιμο».

Από τη «στενή» ερμηνεία του 3.7.ε προκύπτει ότι ο «σωστός» τρόπος της κίνησης της προαγωγής είναι το πιόνι να φτάσει πρώτα στη τελευταία γραμμή και μετά να απομακρυνθεί από τη σκακιέρα και να αντικατασταθεί από κάποιο άλλο κομμάτι.

Εδώ όμως δημιουργούνται τα πρώτα προβλήματα, γιατί οι περισσότεροι παίκτες, προσπαθώντας να εξικονομήσουν κάποιο χρόνο στη παρτίδα τους και ιδιαίτερα όταν βρίσκονται σε πίεση χρόνου, απομακρύνουν το πιόνι κατευθείαν από την έβδομη γραμμή, χωρίς αυτό να φτάσει στη τελευταία γραμμή, και τοποθετούν το νέο κομμάτι στην όγδοη γραμμή.

Πρέπει μάλιστα να αναφέρουμε ότι την εποχή που είχαν πρωτοχρησιμοποιηθεί

>>>

«Η κίνηση της Προαγωγής μπορεί να εκτελεστεί με διαφορετικούς τρόπους :

α. το πιόνι δεν χρειάζεται να τοποθετηθεί στο τετράγωνο της προαγωγής.

β. Η μετακίνηση του πιονιού και η τοποθέτηση του νέου κομματιού στο τετράγωνο της προαγωγής μπορεί να γίνουν με οποιαδήποτε σειρά.

Όμως αν ένα κομμάτι του αντιπάλου βρίσκεται στο τετράγωνο της προαγωγής, πρέπει να «πρώγεται» ή να μετακινείται πρώτο.

Έτσι αναμένεται να αρθεί κάθε παρεμφνεία του άρθρου 3.7.ε.

Ένα άλλο πρόβλημα της προαγωγής είναι η διαθεσιμότητα του απαιτούμενου κομματιού.

Πολλές φορές ο παίκτης προάγει το πιόνι σε κομμάτι το οποίο δεν είναι διαθέσιμο δίπλα του (π.χ. σε Βασίλισσα, ενώ δεν υπάρχει άλλη διαθέσιμη Βασίλισσα κοντά στη σκακιέρα του).

Τότε μπορεί να συμβούν και διάφορα «ευτράπελα» !

Ο παίκτης μπορεί να σηκωθεί από το τραπέζι του και να αρχίσει να τρέχει πανικόβλητος στα γύρω τραπέζια, προσπαθώντας να βρει το κομμάτι που χρειάζεται, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει να χάσει από χρόνο όταν βρίσκεται σε ιδιαίτερη πίεση. Ή μπορεί, για να αποφύγει το πρόβλημα του χρόνου, να τοποθετήσει στη θέση του τετράγωνου προαγωγής ένα ανεστραμμένο Πύργο (βλέπετε μόνο ο Πύργος έχει τη δυνατότητα να ισορροπήσει σε ανεστραμμένη θέση). Ο ίππος και ο Αξιωματικός δεν έχουν ανάλογες δυνατότητες !), δηλώνοντας το όνομα του κομματιού που αντιπροσωπεύει αυτός !

Ο ..... Ανεστραμμένος Πύργος είναι το πιο γνωστό .....μη υπαρκτό κομμάτι της νεότερης ιστορίας του σκακιού !

Η κίνηση τοποθέτησης ενός ανεστραμμένου Πύργου στο τετράγωνο προαγωγής θεωρείται ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ! Και αυτό γιατί η περίπτωση της μη διαθεσιμότητας του απαιτούμενου κομματιού στη περίπτωση της προαγωγής προβλέπεται από το άρθρο 6.12.β, που δίνει το δικαίωμα στο παίκτη να σταματήσει το χρονόμετρο και να ζητήσει τη βοήθεια του Διαιτητή, π.χ. να του ζητήσει να του φέρει το κομμάτι που θέλει ! Ο Διαιτητής είναι υποχρεωμένος να το κάνει και μετά να ξεκινήσει πάλι το χρονόμετρο.

Αυτό το δικαίωμά τους πολλοί παίκτες δυστυχώς ΔΕΝ το γνωρίζουν, με αποτέλεσμα μερικές φορές να έχουμε τα παραπάνω συμβάντα.

Στη περίπτωση λοιπόν ενός ανεστραμμένου Πύργου ο Διαιτητής πρέπει να επεμβαίνει άμεσα (αυτό, με τους νέους κανονισμούς που θα ισχύουν από 1η Ιουλίου 2013, μπορεί να γίνεται πλέον ακόμα και στα παιχνίδια Rapid και Blitz !), να σταματάει το παιχνίδι και να επιβάλλει τις ανάλογες ποινές για την αντικανονική κίνηση. Το παιχνίδι θα συνεχίζεται με τη τοποθέτηση στο τετράγωνο της προαγωγής του κανονικού κομματιού που επέλεξε ο παίκτης.

Είναι γνωστό το συμβάν στη παρτίδα κανονικού χρόνου μεταξύ δύο ισχυρών παικτών, κατά το οποίο στη πίεση χρόνου ο ένας παίκτης κάνει προαγωγή και τοποθετεί στο τετράγωνο προαγωγής ένα ανεστραμμένο Πύργο, δηλώνοντας : «Βασίλισσα !», και πατάει το χρονόμετρό του. Αμέσως ο αντίπαλος του γυρίζει τον ανεστραμμένο Πύργο στη κανονική του θέση και θεωρώντας το κομμάτι της προαγωγής σαν απλό Πύργο πλέον, παίζει τη Βασίλισσά του μπροστά στο Βασιλιά του αντιπάλου του, δηλώνοντας : «ματ !» (να σημειωθεί ότι το ματ δεν θα εμφανιζόταν στην περίπτωση που το

κομμάτι προαγωγής ήταν Βασίλισσα !). Στο .... χαμό που ακολούθησε ο Διαιτητής (που φάνηκε ... διαβασμένος !) έδωσε τη σωστή λύση, θεωρώντας τη τοποθέτηση του ανεστραμμένου Πύργου αντικανονική κίνηση, βάζοντας ποινή, δίνοντας δύο επιπλέον λεπτά πρόσθετο χρόνο στον αντίπαλο και επιτρέποντας να συνεχιστεί η παρτίδα με τη κίνηση της προαγωγής και το κανονικό κομμάτι τοποθετημένο στο τετράγωνο προαγωγής.

Προσοχή ! Τονίζεται ότι το κομμάτι που θα τοποθετηθεί στο τετράγωνο προαγωγής δεν είναι ο (κανονικός) Πύργος, αλλά όποιο κομμάτι επιθυμεί ο παίκτης που κάνει τη προαγωγή !

Η περίπτωση του ανεστραμμένου Πύργου δεν είχε συμπεριληφθεί ποτέ μέχρι τώρα στους Κανόνες του Σκακιού, ενώ αναμένεται να συμπεριληφθεί στο νέο κείμενο των Κανόνων, που θα ισχύσει από την 1η Ιουλίου 2013.

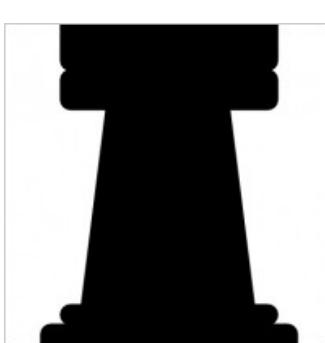
Μια ακόμα περίπτωση που δημιουργεί προβλήματα κατά τη προαγωγή είναι όταν ο παίκτης, ιδιαίτερα όταν βρίσκεται σε μεγάλη πίεση χρόνου και προσπαθώντας να κερδίσει και το παραμικρό δευτερόλεπτο στο χρονόμετρό του, σπρώχνει το πιόνι στην όγδοη γραμμή και πατάει αμέσως το ρολόι του, χωρίς να αντικαταστήσει το πιόνι στο τετράγωνο προαγωγής με ένα άλλο κομμάτι.

Και σ' αυτή τη περίπτωση η κίνηση θεωρείται ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΗ !

Είναι προφανές ότι με το πάτημα του χρονομέτρου η κίνηση θεωρείται ότι ολοκληρώθηκε και βέβαια με κανένα τρόπο δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν ολοκληρωμένη κίνηση η παραμονή ενός πιονιού στην όγδοη γραμμή. Ο παίκτης προσπαθεί να «κλέψει», εκμεταλλευόμενος ίσως και τα ελάχιστα δευτερόλεπτα, ώστε να τοποθετήσει το κατάλληλο κομμάτι, αποφεύγοντας ακόμη και πιθανή περίπτωση πατ ! .

Και εδώ ο Διαιτητής πρέπει να επέμβει αμέσως και να επιβάλλει τις ποινές της αντικανονικής κίνησης και τη συνέχιση της παρτίδας με το κανονικό κομμάτι στο τετράγωνο της προαγωγής.

Και αυτή η περίπτωση (προαγωγή με το πιόνι να παραμένει στη τελευταία γραμμή μετά το πάτημα του χρονομέτρου) αναμένεται να συμπεριληφθεί στο νέο κείμενο των Κανόνων, που θα ισχύσει από την 1η Ιουλίου 2013.

ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

του Χρήστου Τοζάρου

Ο σύλλογός μας ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ αν και μετρά μόλις 1,5 χρόνο ύπαρξης και λειτουργίας , έχει ήδη να επιδειξεί σημαντική παρουσία στα σκακιστικά δρώμενα της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλίας με πιο πρόσφατη την επιτυχή διοργάνωση, για δεύτερη συνεχή χρονιά, του Ατομικού σχολικού πρωταθλήματος του Ν. Τρικάλων 2013. Σ αυτό έλαβαν μέρος 134 παιδιά και εξελίχθηκε σε μια όμορφη σκακιστική γιορτή, τόσο για μας τους διοργανωτές, όσο και για τις οικογένειες των συμμετεχόντων επίδοξων Carlsen. Νωπές είναι ακόμη και οι εντυπώσεις του 1^{ου} Ανοιχτού τουρνουά γραΐδ που διεξήχθη στις 2-3 Μαρτίου με την συμμετοχή 40 αθλητών στο 1^ο γκρουπ (με την συμμετοχή του πρωταθλητή Ελλάδας Αντ. Παυλίδη και άλλων ισχυρών στακιστών) καθώς και 78 παιδιάν κάτω των 14 ετών στο 2^ο γκρουπ.

Αξιομνηστη τέλος η διεξαγωγή σκακιού με ανθρώπινες φιγούρες-Human Chess τα Χριστούγεννα του 2012 (συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις του Μύλου των Ξωτικών στην πόλη μας).

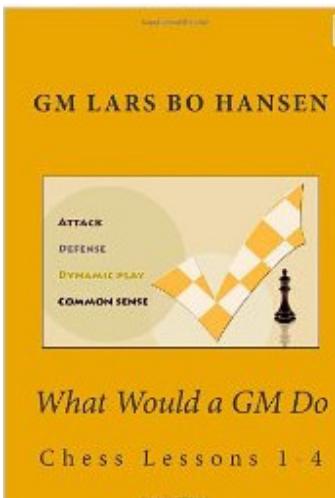
Προκριματική φάση
του 25ου
πανελλήνιου
σχολικού
πρωταθλήματος
(ομαδικό - ατομικό)
Κέρκυρα 2-3
Μαρτίου 2013

Στο ατομικό έλαβαν μέρος 322 μαθητές, και 30 ομάδες σχολείων, 18 Α' Βάθμιας και 12 Β' αθμίας εκπαίδευσης.

ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ

What Would a GM Do

Lars Bo Hansen (CreateSpace, 2012)

GMs με το ίδιο επίθετο αλλά καμία συγγένεια μεταξύ τους, μια που αυτό το όνομα είναι πολύ διαδεδομένο στην χώρα τους.

O Lars Bo Hansen είναι έμπειρος και γνωστός συγγραφέας με εξαιρετικά βιβλία όπως το «Foundations of Chess Strategy» και «Secrets of Chess Endgame Strategy», όπου συνδυάζει τις γνώσεις του πάνω στη διοίκηση επιχειρήσεων με τη στρατηγική στο Σκάκι. Για πολλά χρόνια διατέλεσε και ομοσπονδιακός προπονητής της Εθνικής Δανίας πριν μετακομίσει μόνιμα στις ΗΠΑ όπου μένει σήμερα.

Η τελευταία του δουλειά είναι μια σειρά διαλέξεων με τον τίτλο «Τι θα έκανε ένας Μεγάλος Μαίτρος» για το Kindle της Amazon, όπου εξετάζεται ένα συγκεκριμένο θέμα από θεωρητική και πρακτική σκοπιά. Αρχικά ο Hansen θετεί ένα σύνολο κανόνων και θεωρητικών εργαλείων που μας κατευθύνουν σε συγκεκριμένου τύπου θέσεις και μετά παρουσιάζει μερικά πρακτικά παραδείγματα από την πράξη όπου οι γενικοί κανόνες εφαρμόστηκαν αποτελεσματικά. Μετά την επιτυχία αυτών των διαλέξεων η Amazon αποφάσισε να συμπεριλάβει τις 4 πρώτες σε ένα βιβλιαράκι 90 σελίδων με τιμή 9,99 \$. το οποίο κατά την άποψή μου είναι ένα εξαιρετικό ανάγνωσμα.

Τα μαθήματα που συμπεριλαμβάνονται είναι:

Πώς γίνεται η Επίθεση
Πώς γίνεται η Άμυνα
Πώς παιζεται το δυναμικό παιχνίδι
Η χαμένη Τέχνη της κοινής λογικής
Όπως γράφει και ο ίδιος, η λογική πίσω από την δομή των μαθημάτων είναι να παρουσιάζεται ένα θέμα με τέτοιο τρόπο όπως θα γινόταν σε ένα ιδιαίτερο μάθημα με έναν GM.

Στον πρόλογο ο Hansen γράφει: «....Θα αναρωτίστε: Πώς ήξερε ο GM τι να κάνει σε αυτή τη θέση; Δεν υπάρχει απλή απάντηση σε αυτό το ερώτημα.

Προετοιμασία στο άνοιγμα, ικανότητα μετρήματος, ψυχολογία και προσωπικό στυλ επηρεάζουν την δυναμικότητα ενός παιχτή. Όμως, πιθανώς η πιο σημαντική ικανότητα ενός GM είναι η λογική σκέψη και η κοινή λογική.... Τα καλά νέα είναι ότι αυτά τα δύο χαρακτηριστικά μπορούν να διδαχθούν. Όλες οι φάσεις του παιχνιδιού κυβερνώνται από συγκεκριμένους κανόνες.... Πώς οι GM παίρνουν σωστές αποφάσεις σε κάθε περίσταση; Απλά ακολουθώντας αυτούς τους κανόνες!»

Φυσικά, παρουσιάζοντας τα πράγματα απλά και κατανοητά είναι σαν να παρουσιάζεται μια διαφορετική πραγματικότητα από αυτή που η εμπειρία μας έχει δείξει: το Σκάκι δεν είναι ένα απλό παιχνίδι. Ο συγγραφέας αποφέύγει να πέσει σε αυτή την παγίδα και ο λόγος του είναι μετριοπαθής, χωρίς υπερβολές και εστιάζει μόνο στην ουσία.

Που απευθύνεται αυτό το βιβλίο: Πιστεύω πως το κοινό που θα επωφεληθεί περισσότερο είναι οι παιχτές δυναμικότητας 1500-1800 έλο και οι προπονητές που θα έχουν πρόσβαση σε εξαιρετικό υλικό πάνω στα αντικείμενα που πραγματεύονται.

Η βαθμολογία μου: 6/7

Επεξήγηση της κλίμακας 1-7

- 1: προς αποφυγή
- 2: με πολλές αδυναμίες
- 3: μέτριο
- 4: καλό
- 5: πολύ καλό
- 6: πάρα πολύ καλό
- 7: εξαιρετικό

Πίνακας από λάδι του ζωγράφου Jean-Henry Marlet (έτος του έργου: 1843-44, διαστάσεις πρωτοτύπου: 72,8X92,3 cm).

**του
ΒΑΓΓΕΛΗ ΒΙΔΑΛΗ**

Jean-Henry Marlet **Το Μεγάλο Στοίχημα**

**19η παρτίδα του ματς
Στάουντον-Σαιντ Αμάν**

**16 Δεκεμβρίου 1843
Παρίσι**

Απεικονίζει την 19η παρτίδα του ματς Στάουντον-Σαιντ Αμάν που παίχθηκε στα σαλόνια του Σκακιστικού Κύκλου Παρισίων, στις 16 Δεκεμβρίου του 1843.

Το μνημειώδες αυτό ματς (η Μεγάλη Πρόκληση -ή το Μεγάλο Στοίχημα- μεταξύ Βρετανίας και Γαλλίας) αποτέλεσε τη ρεβάνσ της νίκης του Γάλλου στο Λονδίνο, λίγους μήνες πριν με $+3 = 1 -2$, και έληξε με την καθαρή νίκη του Στάουντον, με $+11 = 4 -6$.

Ο ζωγράφος ήταν παρών σε όλη τη διάρκεια της 19ης παρτίδας που διήρκεσε $9 \frac{1}{2}$ ώρες (και έληξε με νίκη του φίλου του Σαιντ Αμάν) και εκεί έκανε τα πρώτα του σχέδια. Μάλιστα στον πίνακα απεικονίζεται η θέση που προέκυψε μετά την 66η κίνηση του λευκού!

Στη συνέχεια ολοκλήρωσε στο ατελιέ του τον πίνακα, τον Φλεβάρη του 1844.

Ο πίνακας αγοράστηκε από τη σύζυγο του Σαιντ Αμάν, έναντι 500 φράγκων.

Στη συνέχεια δόθηκε σ' έναν άλλο ζωγράφο ώστε αυτός να τον αντιγράψει για να παραχθούν λιθογραφίες που θα ήταν προς πώληση. Το αντίγραφο ήταν εξ ίσου εντυπωσιακό αλλά όχι απολύτως πιστό με το πρωτότυπο, κάτι που οδήγησε τους δύο καλλιτέχνες σε δικαστική διαμάχη, και σε μερική δικαίωση του Zav Ανρύ Μαρλέ.